

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Srednjoeuropski
katolički dan

Mitteleuropäischer
Katholikentag
Mariazell, 22.5.2004

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der
kroatischen katholischen
Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:

zivazajednica@t-online.de
kroatenseelsorge@t-online.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in
Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Ljubica
Markovica-Baban, dr. Adolf
Polegubić, Antonia Tomljanović-
Brkić, P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:
Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Naslovnica:

Sa Srednjoeuropskoga katoličkog
dana; snimio: Mihael Sokol

Zadnja stranica:

S hodočašća Hrvata iz Zapadne
Europe u Lurd; snimio: A. Polegubić

AKTUALNO

FRANKFURT

Migracija važan znak vremena

Sjednica nacionalnog ravnatelja Njemačke biskupske konferencije za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika vlč. Wolfganga Miehelea s delegatima i drugim predstavnicima stranih zajednica u Njemačkoj održana je u ponedjeljak 24. svibnja u Hrvatskom drušobrižničkom uredu u Frankfurtu. U radu sjednice sudjelovao je i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić koji je sve nazočne pozdravio te ih upoznao sa stanjem hrvatskoga dušobrižništva u Njemačkoj. Tijekom sjednice bilo je riječi o Njemačkom katoličkom danu u Ulmu, potrebi štednje na svim razinama koja pogađa i zajednice drugih materinskih jezika, posebno u pitanju personala, a dogovoreni su i termini do kraja ove i početka sljedeće godine. Bilo je riječi također i o novoj uputi Papinskog vijeća za dušobrižništvo migranata i ljudi u pokretu pod nazivom „Erga migrantes caritas Christi“, u kojoj se ističe kako se sadašnji fenomen migracije prepoznaje kao važan znak vremena koji je izazov pri izgradnji novoga čovječanstva i navještanja evanđelja mira.

Tekst i snimka: A. P.

FRANKFURT

Predsjedatelji regija s delegatom

Ubuduće će se Hrvatski folklorni festival održavati svake godine.

U srijedu 12. svibnja u prostorijama Hrvatskoga dušobrižničkoga ureda u Frankfurtu održana je sjednica predsjedatelja regija hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj s delegatom fra Josipom Bebićem. Na početku sjednice riječi dobrodošlice svima je uputio delegat o. Bebić. Potom je bilo riječi o dosadašnjim susretima i aktivnostima, s posebnim osvrtom na nedavno održani vrlo uspješni Susret hrvatske katoličke mladeži u Offenbachu pod geslom „Ususret svjetskom danu mladeži — Köln 2005.“. Kazano je također da će se sljedeći susret zborova djece i mladih održati u Rüsselsheimu 17. listopada, a susret zborova odraslih u Frankfurtu 14. studenoga. Bilo je riječi i o temama i referentima za susrete u 2005. godini. Govorilo se i o studijskim izletima svećenika i pastoralnih suradnika i suradnika u 2005. godini. Za 2005. godinu najavljen je i susret mladih u sklopu kojega će se odražati Biblijska olimpijada o temi „Hrvatska duhovna i kulturna baština“. Istaknuta je također potreba održavanja škole folklora i tamburice za voditelje i početnike na regionalnoj razini, te je rečeno kako je posebno važna suradnja hrvatskih katoličkih misija na regionalnoj razini. Dogovoreno je također da se ubuduće svake godine organizira Hrvatski folklorni festival u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkoga ureda, a u suradnji s pojedinim misijama. Tako će se već ove godine festival održati 2. 10. u Frankfurtu u povodu 35. obljetnice postojanja folklora u toj misiji. Festival će se 2005. održati u Düsseldorfu, 2006. u Nürnbergu te 2007. u Stuttgartu. Također je izražena želja da se hrvatske katoličke misije angažiraju pri pomoći oko gradnje crkve Hrvatskih mučenika u Udbini. A. P.

• HODOČAŠĆE U LURD:

Ne boj se,
puče
hrvatski!

str.

8

• INTERVJU: Mons. Mile Bogović

Crkva Hrvatskih
mučenika u
Udbini —
kateheza za cijeli
hrvatski narod

str.

6

• REPORTAŽA: HKM GIESSEN

Budućnost
misije na
mladima

str.

10

XX. SVJETSKI DAN MLADEŽI:

Na putu pomirenja

Svjetski susret mladih je prije svega i ponajprije duhovni događaj; mladi ljudi smatraju se hodočasnicima. Stoga su u danima susreta predviđena svakodnevna euharistijska slavlja i druga bogoslužja.

22

VJERA I MUDROST ŽIVLJENJA:

Moć i odricanje

Kršćanstvo nije borba protiv moći, znanja i bogatstva. Ono otvara oči za život dublji od bogatstva svijeta.

12

MEDITACIJA: Jozo Župić

Andeo blagosti

23

SOCIJALNI SAVJETNIK:

Dozvola boravka

25

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Dankbarer Jahresrückblick

Msgr. Wolfgang Huber: Gelebter Glaube

A. Tomljanović-Brkić: Reden ist Silber

13-15

Hrvatskoj je naravno mjesto u zajednici sa Slovenijom, Austrijom, Mađarskom, Slovačkom i drugim europskim zemljama s većinskim katoličkim stanovništvom.

Hrvatska ipak u Srednjoj Europi!

Na ovogodišnjem 49. po redu natjecanju za Pjesmu Eurovizije, koje je održano u glavnom gradu Turske, Istanbulu, hrvatski je kandidat Ivan Mikulić s pjesmom na engleskom jeziku „You are the only one“ (Daješ mi krila) osvojio 13 mjesto. Oni Hrvati u Njemačkoj koji nisu mogli pratiti natjecanje preko HRT-a, mogli su gledati na ARD-u uz komentar Petera Urbana. Prvi dojam ništa posebno, a onda je gospodin Urban poprilično pokvario raspoloženje hrvatskih gledatelja, koji je neprestano Hrvatsku ubrajao među balkanske zemlje. Tako bi taj vrsni poznavatelj laganozabavljčkog glazbenog stvaralaštva iz poznavanja zemljopisa dobio čistu njemačku šesticu. Da je želio i laički baciti pogled na kartu Europe, jasno bi uočio da se Hrvatska nalazi u Srednjoj Europi, a ne na Balkanu. I previše navino, da bi bilo slučajno! No, stvari se u smislu određenosti Hrvatske ipak mijenjaju nabolje. U tom smislu

je za Hrvatsku značajno plenarno zasjedanje Vijeća europskih biskupskih konferencija koje je održano u Sarajevu u listopadu 2002. Tada se predsjednik HBK nadbiskup Josip Bozanić usprotivio činjenici da se Hrvatsku stavlja u zajednicu jugoistočnih europskih zemalja jer je ona jedina s većinskim katoličkim stanovništvom. Upozorio je da je naravno mjesto Hrvatske u zajednici sa Slovenijom, Austrijom, Mađarskom, Slovačkom i drugim europskim zemljama s većinskim katoličkim stanovništvom. Predsjednici biskupskih konferencija složili su se te su Hrvatsku, Sloveniju i Mađarsku izuzeli iz Jugoistočne Europe, odnosno sa Zapadnog Balkana. Hrvatska je svrstana u Srednjoeuropsku regiju, a ne više u Jugoistočnu Europu. To ponajbolje potvrđuje i nedavno sudjelovanje Hrvata katolika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine na Srednjoeuropskom katoličkom danu u austrijskome Mariazellu.

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Zahvalni godišnji pogled unatrag

Sestre i braćo u Kristu!

Svi oni koji služe ljudima pozele jednom o svome radu napisati izvješće. Pokušao sam službu delegata obnašati sa svom stručnošću, snagom i sposobnostima koje mi je podario Gospod. Oni koji me poznaju dobro znaju da nisam čovjek za uredski posao niti takav posao posebno volim. A sav taj upravni posao mogao sam savjesno obaviti jer sam sve vrijeme imao potporu svojih suradnika i suradnica. Za mene osobno bilo je i jest važno da kao dušobrižnik ljude povezujem i učvršćujem u vjeri. Upravo to sam htio i hoću da bude osnova mog rada na novom položaju. Pored kontakata s biskupskim konferencijama, biskupima i njemačkim župnim zajednicama, na srcu mi je nastojanje oko dušobrižništva migranata. Zbog toga sam s velikim zadovoljstvom sudjelovao na različitim pastoralnim susretima na kojima se govorilo o dušobrižničkim problemima u raznim misijama. S posebnim sam zadovoljstvom pos-

jećivao hrvatske zajednice, ondje propovijedao i razgovarao sa svećenicima, s pastoralnim suradnicima i suradnicima, sa socijalnim savjetnicima i članovima zajednica, npr. u Stuttgartu, Hagenu, Dortmundu, Düsseldorfu, Giessenu, Frankfurtu, Rüsselsheimu, Lüdenschaidu, Bonnu, Waiblingenu, Hannoveru, Sindelfingenu, Münchenu, Göppingenu, Ludwigshafenu, Kelkheimu, Balingenu, Offenbachu, Braunschweigu, Mettmannu, Berlinu, Mosbachu-Heidelbergu, Esslingenu, Kemptenu, Krefeldu, Siegen, Stuttgart-Bad Cannstattu, Ljubljani. Moja je važna briga rad s mladima. Tako posebnu vrijednost imaju pripreme i uspješan godišnji susret mladih iz mnogih hrvatskih zajednica u Offenbachu. Neka godina što je preda mnom sa svim problemima bude spokojna i blagoslovljena, na dobrobit meni povjerenim sunarodnjakinjama i sunarodnjacima.

To si želi

Vaš fra Josip Bebić

Najveće okupljanje katolika Srednje Europe

Srednjoeuropski katolički dan došao do vrhunca „Hodočašćem naroda” u Mariazell-u. Na susretu je poručeno: Budućnost Europe gradimo zajedno, na našim kršćanskim vrijednostima i načelima.

Sto tisuća hodočasnika iz svih osam zemalja sudionica Srednjoeuropskoga katoličkog dana okupilo se 22. svibnja na misi u austrijskom mjestu Mariazellu. Nikada to marijansko svetište „nije vidjelo” toliko vjernika odjednom, koji su unatoč nevremenu, hladnoći i upornoj kiši, došli zajednički posvjedočiti svoju vjeru. Iz Hrvatske se za put odlučilo više od 8.000 hodočasnika iz svih biskupija, a predvodili su ih hrvatski biskupi. Svečano euharistijsko slavlje u zračnoj luci predvodio je papin izaslanik državni tajnik kardinal Angelo Sodano, a propovijedao je bečki nadbiskup kardinal Christoph Schönborn. Dojmljivim oltarom ogromnih dimenzija dominirao je veliki križ za tu prigodu donesen iz Beča, s Heldenplatzu. Bio je to križ Austrijskoga katoličkog dana iz 1983., kada je Austriju posjetio i papa Ivan Pavao II. Krov oltara držale su dvije dizalice, „dva krana”, kao simbol gradilišta. Europa je danas veliko gradilište, gradi se, ujedinjuje ciglu na ciglu, državu s državom. Na susretu je poručeno: Budućnost Europe gradimo zajedno, na našim kršćanskim vrijednostima i načelima.

Višeslavova krstionica — znak pokršćavanja cijeloga prostora Srednje Europe

Zato i nije nikakvo čudo da su i sami organizatori bili iznenađeni brojem od 100.000 katolika iz Bosne i Hercegovine (više od 1300), Češke, Hrvatske (odakle ih je, sa hrvatskim biskupima, došlo 8.300), Mađarske, Poljske, Slovačke, Slovenije i — daka — svoje zemlje, domaćina Austrije. S lijeve strane oltara bio je postavljen kip Majke Božje milosne i čudotvorne iz Mariazella, odjevene u bijeli plašt na kojemu je bilo izvezeno osam grbova zemalja sudionica. Oko kipa, kojega je u svečanoj procesiji do prostora slavlja iz bazilike dopratio kardinal Josip Bozanić, gorjelo je osam zavjetnih svijeća, među kojima je po svojim crveno-bijelim kockicama bila prepoznatljiva i ona hrvatska. U podnožju oltara bila je postavljena kopija Višeslavove krstionice, kao znak

Snimio: M. Sokol

U Mariazellu okupilo se 100.000 hodočasnika iz osam srednjoeuropskih zemalja

pokršćavanja cijeloga prostora Srednje Europe, i kao znak povezanosti svih naroda istim krštenjem. Na početku mise kardinal Sodano blagoslovio je vodu u njoj, kojom je onda osam (nad)biskupa pošćepilo prisutne vjernike, uz svečano pjevanje velikoga zbora od više od tisuću pjevača, među kojima je bilo i više hrvatskih zborova. Uz romanički kip Majke Božje u procesijskom hodu od bazilike do prostora slavlja izmjenjivalo se po četvero mladih iz svake zemlje, odjevenih u narodne nošnje. U pretprogramu i predstavljanju prva je nastupila Bosna i Hercegovina, a predstavljanje je predvodio biskup Franjo Komarica. Na početku je zazvonio jedno zvono, „zvono za BiH”. Inače, svih osam zvana, koja su ovom prigodom zazvonila prvi puta, nakon slavlja darovana su crkvi u Kupresu. Svaka je biskupska konferencija izrekla svoju molitvenu nakanu, te pred kipom Majke Božje iz Mariazella zapalila svijeću sa svojim simbolima. Nakon zaziva svetaca posebno dragih bosanskohercegovačkim Hrvatima katolicima, među kojima je spomenut i blaženi Ivan Merz, svoje svjedočanstvo dao je djelatnik Federalnog ministarstva obrane, koji je govorio o svome vjerskom životu prije i u ratu, te o ispravnom odgoju da uvijek poštuje drugoga. Hrvatsku zavjetnu svijeću, ukrašenu motivima naših katedrala iz Zagreba, Splita i Rijeke, kojom je dominirao reljefni prikaz Majke Božje s Djetetom iz Zadra (11. stoljeće), te prikazima ninske crkve sv. Križa i mari-

jabistričkoga nacionalnoga svetišta donijela je obitelj Đurdice i Davora Prpića s djecom Ivanom i Karmelom iz Senja, a molitvu i pjevanje predvodio je mr. Ivan Čurić iz Đakova i đakon Karlo Šimek iz varaždinske biskupije. Zaziv krunice predvodila je Mirjana Ančić, na nakanu za Crkvu u Hrvatskoj. Svjedočanstvo vjere dao je Josip Lovreković iz Mošćenice.

Kršćani mogu pomoći izgradnji budućnosti Europe

U misnom slavlju sudjelovalo je 1.200 svećenika i više od 500 ministranata. Sve je kardinale, nadbiskupe i biskupe, svećenike i hodočasnike na početku pozdravio biskup tamošnje biskupije Graz-Seckau mons. Egon Kapellari, nakon čega je na videozidu prikazana snimljena poruka pape Ivana Pavla II. Propovijed je održao bečki nadbiskup kardinal Christoph Schönborn, koji je pozdravio predsjednike iz Bosne i Hercegovine Dragana Čovića, Češke Vaclava Klause, Slovačke Rudolfa Šustera, Mađarske Ferencu Madla, Austrije Thomasa Klestila i predsjednika Europske komisije Romana Prodića, te sve hodočasnike među kojima je bio i hrvatski predsjednik Vlade Ivo Sanader. U propovijedi je kardinal Schönborn kazao: „Zajedno molimo za snagu Duha Svetoga. Molimo za njegovu potporu za naše zemlje i narode. I za mir za ovu Europu, koja je bila podijeljena takvim strašnim, užasnim patnjama — i koja sada raste zajedno s tako puno nada, ali i sumnji i strahova.” M.K.

Crkva je aktivna na približavanju Hrvatske EU

Predsjednici biskupskih konferencija složili su se te Hrvatsku, Sloveniju i Mađarsku izuzeli iz Jugoistočne Europe, odnosno sa Zapadnog Balkana. Hrvatska je svrstana u Srednjoeuropsku regiju, a ne više u Jugoistočnu Europu.

U povodu Svjetskog dana medija u srijedu 23. svibnja u Zagrebu u prostorijama Hrvatske biskupske konferencije priređen je susret zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića s glavnim urednicima hrvatskih medija, urednicima pojedinih redakcija i novinarima koji prate vjersku tematiku. U nazočnosti predsjednika Odbora za medije pri HBK-a riječkog nadbiskupa dr. Ivana Devčića, predstojnika Tiskovnog ureda Antuna Šuljića, kardinal Bozanić zahvalio je novinarima koji prate Crkvu i njezina zbivanja.

Crkva je prva svrstala Hrvatsku u Srednju Europu

Vrlo zapaženo predavanje o temi „Naša Crkva i europske integracije“ održao je Ivan Miklenić, glavni urednik „Glasa Koncila“. Istaknuo je da je predsjednik HBK i zagrebački nadbiskup Josip Bozanić izabran među 14 članova za člana Posinodalnog vijeća kojem mandat traje do iduće europske sinode, a od veljače 2004. tajnik Europske biskupske konferencije je Hrvat — nadbiskup Nikola Eterović. To pridonosi europskim integracijama. Kazao je da je za Republiku Hrvatsku najznačajnije plenarno zasjedanje Vijeća europskih biskupskih konferencija koje je održano u Sarajevu od 3. do 6. listopada 2002. Tada se predsjednik HBK nadbiskup Josip Bozanić usprotivio činjenici da se Hrvatsku stavlja u zajednicu jugoistočnih europskih zemalja jer je ona jedina s većinskim katoličkim stanovništvom. Upozorio je da je naravno mjesto Hrvatske u zajednici sa Slovenijom, Austrijom, Mađarskom, Slovačkom i drugim europskim zemljama s većinskim katoličkim stanovništvom. Predsjednici biskupskih konferencija složili su se te Hrvatsku, Sloveniju i Mađarsku izuzeli iz Jugoistočne Europe odnosno sa Zapadnog Balkana. Hrvatska je svrstana u Srednjoeuropsku regiju, a ne više u Jugoistočnu Europu. Istaknuo je i veliku zauzetost Svetoga Oca i diplomatsku aktivnost Svete Stolice u lobiranju za ulazak Hrvatske u Europsku uniju. Tu

je i veliki ugled predsjednika HBK kardinala Josipa Bozanića u europskom episkopatu kao prvom potpredsjedniku Vijeća europskih biskupskih konferencija.

Aldi Sinkoviću — nagrada za životno djelo i promicanje istine o Crkvi u Hrvata

Poslije toga dodijeljene su nagrade za životno djelo novinaru Radio Vatikana Aldi Sinkoviću i godišnja nagrada novinarki riječkog „Novog

S međunarodnog susreta u Stuttgartu

lista“ Mirjani Grce. Sinkoviću je uručena i posebna nagrada za promicanje istine o Crkvi u Hrvata kroz razne medije po cijelome svijetu. Njegovom zaslugom na stotine i tisuće adresa došla je istina o kardinalu Stepincu i o Hrvatskoj

I dalje se otkrivaju partizanski zločini za koje nitko ne odgovara

Sredinom svibnja diljem Hrvatske služene su mise zadušnice i odavane su počasti žrtvama partizanskih zločina koji su načinili nakon rata 1945. I danas se otkrivaju stratišta o kojima se dugo moralo šutjeti, a prema istraživanjima dr. Josipa Jurčevića u Hrvatskoj partizani su počinili zločin na više od tisuću masovnih grobnica. Od toga istraženo ih je tek desetak. Tako je nedavno na inicijativu župnika iz Donje Lomnice Ante Rotima napravljeno spomen obilježje na još jednoj masovnoj grobnici gdje su partizani i komunisti načinili zločin u svibnju 1945. u Dubrancu. Zanimljivo je da za partizanske zločine još nitko nije odgovarao iako se svi kunu u pravnu državu! Od

11. do 15. svibnja u Dubrovniku je održana regionalna konferencija Caritas Europe 2004. na kojoj su sudjelovale 44 zemlje, a raspravljalo se o strategiji djelovanja Caritasa Europa u sljedećem desetljeću. O devetoj obljetnici smrti svećenika Filipa Luken-de i s. Cecilije Grgić u župi Presnače u banjalučkoj biskupiji služena je misa zadušnica 12. svibnja. Tog dana 1995. srušena je crkva, a u župnoj kući zapaljeni su župnik i redovnica. U povodu dana škole Franjevačka klasična gimnazija u Visokom 15. svibnja otvorila je svoju web stranicu www.fraklas-gimnazija.edu.ba

Vjernici mijenjaju Europu

Pod geslom „Zajedno u Europu“ — međunarodni susret u Stuttgartu 8. svibnja okupio je 10.000 predstavnika i više od 170 pokreta, zajednica i skupina europskih kršćanskih Crkava među kojima je bilo i sedamdesetak predstavnika iz domovine. Uz ugledne goste na skupu je bio nazočan potpredsjednik Vijeća Europskih biskupskih konferencija kardinal Josip Bozanić. Satelitskom vezom susret je pratilo i uključilo se oko 100.000 osoba u 150 europskih gradova. Tako su se u Zagrebu u dvorani Dječakog sjemeništa i u Splitu u dovarni Ekonomskog fakulteta izravno uključivali predstavnici hrvatskih crkvenih pokreta. Splitski je skup okupio oko 120 fokolara i predstavnici ostalih zajednica koji su svjedočili svoju vjeru. Među brojnim svjedočanstvima moglo se čuti: „Zajedno za Europu“, „Europa nikad više neće biti ista kao prije. Današnji dan je prekretnica. Došlo je na vidjelo ujedinjeno kršćanstvo i to izvan institucionalnih okvira“.

Međunarodni dan sestrinstva proslavljen je u Hrvatskoj 12. svibnja. Na svečanoj akademiji u Zagrebu istaknuto je da od šest milijardi ljudi u svijetu, njih 2,8 milijardi žive s manje od dva dolara na dan. Zatim da 1,2 milijarde ljudi živi s manje od jedan dolar na dan. Prema istraživanjima u Hrvatskoj je oko 800.000 osoba na pragu siromaštva. **A.O.**

RAZGOVOR S GOSPIČKO-SENJSKIM BISKUPOM DR. MILOM BOGOVIĆEM U POVODU GRADNJE CRKVE HRVATSKIH MUČENIKA U UDBINI

Projekt — keteheza za cijeli hrvatski narod

Sadašnja generacija odrađuje dug prema prošlosti

Žz: *Za početak, oče biskupe, recite koji je razlog gradnje crkve Hrvatskih mučenika u Udbini?*

Mons. Bogović: Devetog rujna 2003. godine navršilo se 510 godina od Krbavske tragedije u kojoj je u nešto više od jednoga sata poginulo gotovo deset tisuća branitelja. Teško je ijednu drugu tragediju u našoj povijesti usporediti s tom na Krbavskom polju 9. rujna 1493. Još je teže shvatiti da to ondje nije ni jednim slovom uklesano ili urezano da prolaznike podsjeti na ono što se dogodilo. Kada se znade prošlost toga kraja, ne treba se naročito čuditi odnosu prema spomenutoj tragediji. Čini se da je na sadašnjoj generaciji da odradi taj dug prema prošlosti, da nas oni koji će iza nas doći ne okrive što smo propustili ono što nismo smjeli. Već sama obljetnica nas je potakla na razmišljanje. Ideja da taj izraz naše zahvalnosti i poštovanja prema žrtvama bude na Krbavskom polju povezana je s Papirom porukom na prijelazu u treće tisućljeće kada je pozvao cijeli kršćanski svijet da popiše svoje svjedoke vjere, svoje mučenike, kako bi se to kao dragocjeno blago prenijelo preko praga tisućljeća i idućim generacijama poslužilo za uzor. Vidio je on kako je čovjek stvorio jako mnogo sredstava kojima može svome bratu nauditi, jako mnogo eksploziva koji može u novom tisućljeću svijet raznijeti. Potrebno se ugledati na one koji su spremni svoje snage i sami sebe ugraditi da bi nadolazećim generacijama osigurali bolji i sigurniji svijet. To su prvenstveno oni ljudi koji su bili spremni za svoga bližnjega, za svoje uvjerenje, za svoju vjeru staviti na kocku i vlastiti život. Tu poruku našem narodu Papa je najjasnije izrazio za vrijeme drugog posjeta (1998.) kada nam je stavio za uzor jednog takvog svjedoka-mučenika, kad je slugu Božjeg Alojzija Stepinca proglasio blaženim. Govoreći o svjedocima vjere na našem prostoru nije mislio samo na „etničke Hrvate“, nego na sve koji su od sv. Duje pa na ovamo bili spremni radije podnositi

žrtvu nego je nametati drugome, prije podnositi nepravde nego ih drugima nanositi. Ove godine je 1700. obljetnica brojnih mučenika s našeg područja iz vremena Dioklecijanovog proгона 304. godine (Duje, Mavro, Stošija, Irenej, Demetrije i drugi). Mi smo, pogotovo na ovim prostorima, imali tako brojne svjedoke, a možemo reći da se ta spremnost žrtvovanja „za krst časn i slobodu zlatnu“ najzgušnije očitovala upravo 9. rujna 1493. na Krbavskom polju. Taj dan mogli bismo zabilježiti kao Dan hrvatskih mučenika. Povezujući, dakle, obljetnicu Krbavske pogibije tisuća branitelja i spomenutu poruku Pape, došli smo na ideju da se upravo na Krbavi (Udbini) podigne jedan memorijalni centar u kojemu bi se častili svi oni poznati i nepoznati velikani koji su na cijelom hrvatskom prostoru odlučno i dosljedno svjedočili do kraja svoju ljubav prema Bogu i čovjeku.

Zajedničko djelo Crkve i Hrvatske države

Žz: *Kako je došlo do osmišljenja projekta?*

Mons. Bogović: Razgovarao sam o toj zamisli s mnogima i nailazio na podršku. Posebno zanimanje pokazao je predsjednik Hrvatskog sabora Zlatko Tomčić. Ideju je prihvatio Hrvatska biskupska konferencija i ključne kulturne i znanstvene ustanove u Hrvatskoj te Županijsko poglavstvo Ličko-senjske županije na čelu sa županom Milanom Jurkovićem, dožupanom dr. Darkom Milinovićem (sada potpredsjednik Hrvatskog sabora) i predsjednikom Županijske skupštine Ivicom Mataijom. Osnovan je Odbor u koji su ušli predsjednik Sabora Zlatko Tomčić, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije kardinal Josip Bozanić, predsjednik HAZU akademik Milan Moguš, predsjednik Matice hrvatske Igor Zidić, predsjednik Hrvatskog instituta za povijest dr. Milan Kruhek, riječki metropolit dr. Ivan Devčić, ličko-senjski župan Milan Jurković, dožupan Ivica Mataija i gospičko-senjski biskup dr. Mile Bogović. Na zadnjem sastanku HBK uključen je u Odbor i ravnatelj inozemne pastve vlč. mr. Pe-

ro-Ivan Grgić. Tako su uključene i sve hrvatske katoličke misije u inozemstvu. Postoji i Izvršni odbor kojemu sam ja na čelu, zatim Pododbor za natječaj predvođen Ivanom Celio Cegom, Pododbor za istraživanje i prezentaciju povijesnih spomenika Krbave i Udbine na čelu s dr. Milanom Kruhekom, te Pododbor za medije na čelu s dr. Antom Beženom. Izabran je i Nadzorni odbor na čelu sa zadarskim nadbiskupom Ivanom Prendom, potpredsjednikom HBK. Tako možemo reći da su stvorene strukture koje garantiraju uspješan napredak izvedbe projekta. Već je raspisan natječaj za idejno arhitektonsko rješenje. Osjeća se veliko zanimanje kod naših umjetnika. Već je oko 50 zainteresiranih podiglo natječajne materijale.

Žz: *Hoće li Hrvatski sabor stati iza tog projekta?*

Mons. Bogović: Predsjedništvo Hrvatskog sabora prihvatilo je projekt. Sam predsjednik Sabora je supredsjedatelj Glavnog odbora, zajedno s predsjednikom Hrvatske biskupske konferencije. Nakon prošlih izbora na mjesto Zlatka Tomčića došao je novi predsjednik Sabora Vladimir Šeks, koji je spremno prihvatio ulogu supredsjedatelja Odbora za izgradnju Crkve.

Žz: *Tko su hrvatski mučenici kojima se u čast podiže crkva?*

Mons. Bogović: Na to sam pitanje odgovorio 9. rujna 2003. godine na komemoraciji za poginule u Krbavskoj bitci koja se dogodila prije 510. godina. „Treba ovome dodati da nije samo Krbavsko polje 9. rujna 1493. mjesto i vrijeme kada su za nas na ovim prostorima naši prethodnici ponijeli svoj i naš križ. Bilo je mnogo drugih vremena i mnogo drugih mjesta gdje se to događalo. Želimo sve njih uključiti i podignuti svima njima zahvalni hram da ga s ovoga polja vide svi koji na njemu žive, svi koji od hrvatskog sjevera putuju prema hrvatskom jugu, i obrnuto. Ovdje je, naime, zemljopisno središte Hrvatske. Ne mislimo pod hrvatskim mučenicima samo one koji su 'etnički Hrvati', nego sve one koji su, u duhu poruke današnjeg Pape, živjeli i umrli kao svjedoci vjere, sve tamo od sv. Duje do Alojzija Stepina i današnjih dana kao i za one, koji su se borili da ovdje bude više slobode, sloge, mira i zadovoljstva. Ima među tima i onih iz

Mi smo, pogotovo na ovim prostorima, imali tako brojne svjedoke, a možemo reći da se ta spremnost žrtvovanja „za krst časni i slobodu zlatnu“ najzagusnutije očitovala upravo 9. rujna 1493. na Krbavskom polju. Taj dan mogli bismo zabilježiti kao Dan hrvatskih mučenika.

drugih naroda i vjera, Mađara, Srba, Albanaca, Židova, muslimana i drugih. Svi su oni uključeni u tu plejadu hrvatskih mučenika ako su svoj život izložili i založili za dobro ljudi na ovim našim hrvatskim prostorima. Potrebno će, dakako, u toj budućoj Crkvi razlikovati mučenike koje je kao takve Crkva proglasila, od onih koje je narod takvima prihvatio. Zato ćemo je graditi na dvije razine: kriptu i bogoslužni prostor. Ovdje se pojam mučenik, dakle, shvaća u širem smislu. Možemo ih ovako podijeliti: koje je Crkva kao takve prihvatila ili proglasila; brojni mučenici za vjeru na našem prostoru koji nisu proglašeni, ali postoji predaja i svjedočanstvo o njihovoj mučeničkoj smrti, kao npr. mučenici iz vremena turskih; koji su se u našoj povijesti svjesno izložili i svoj život založili zato da bi na ovim prostorima bilo više slobode, mira i zadovoljstva, među kojima su najbrojniji Hrvati, ali ima ih i iz drugih naroda.

Njih je bilo veoma mnogo kroz našu dugu povijest, napose u vjekovnoj borbi s Turcima, u obrani svoje zemlje i svojih ognjišta u Prvom i Drugom svjetskom ratu. Spomenimo neke: Petar Berislavić, Petar Kružić, Nikola Šubić Zrinski, Krsto Frankopan i Petar Zrinski, Eugen Kvaternik, Stjepan Radić i brojni stradalnici u oba svjetska rata i u Domovinskom ratu. Zatim oni koji su na ovim prostorima nevini trpjeli i umrli od nasilja i terora, a najviše u ratnim operacijama, u logorima i zatvorima, a nemali broj stradao je i poslije rata. Stradavali su zbog pripadnosti nekom narodu, vjerskoj ili ideološkoj skupini.

Prioritetna je izgradnja crkve

Žz: Sam projekt obuhvaća nekoliko sadržajem i prostorom povezanih jedinica. Recite nešto o tome?

Mons. Bogović: Prioritetna je izgradnja crkve. Drugo je ovdje uzeto samo kao šira cjelina koja će se graditi u fazama, nakon što se izgradi crkva Hrvatskih mučenika. Crkvu i okolinu treba urediti kao hodočasničko polazište prema crkvi Hrvatskih mučenika. Taj put zamišljen je kao križni put Kristov i hrvatskoga naroda. Crkva sv. Marka Groba nalazi se na prostoru gdje se odvio najsudbonosniji dio Krbavske bitke pa je to navelo Marka Mesića

da crkvu, koju je ondje gradio nakon oslobođenja od Turaka, nazove sv. Marko Grob. Za hodočašće može poslužiti sadašnji javni put prema bivšoj katedrali. Crkva Hrvatskih mučenika graditi će se na kraju tog uspona, na mjestu gdje je do 1942. bila župna crkva sv. Nikole na Udbini. Cijeli prostor zajedno s Gradinom potrebno je temeljito arheološki istražiti. Građevina će imati dvije razine. Gornji dio (bogoslužni prostor) bit će posvećen mučenicima koje je Crkva proglasila. U kriptu će se ulaziti s donje strane (na kraju križnog puta), na početku kosine prema Krbavskom polju. Ona je posvećena mučenicima koje je kao takve prihvatio hrvatski narod od početka do uključivo Domovinskog rata. Na taj način ona će biti svojevrsna „učionica hrvatske povijesti“, gdje će naći mjesta poznati hrvatski velikani kao i oni koji su stradavali po raznim stratištima i križnim putovima. Cijela građevina će se noću osvijetliti da i

prolaznicima (zaobilaznicom) i domaćim ljudima bude na pogledu.

Žz: U planu je gradnja i pastoralnog prostora?

Mons. Bogović: Kraj crkve potrebno je izgraditi pastoralni centar s podrumom, prizemljem i katom na površini od oko 250 m². Za to bi sada trebalo rezervirati samo prostor, a prioritet pred svime dati crkvi.

Svi mogu dati svoj doprinos

Žz: Na koji će se način projekt financirati?

Mons. Bogović: Financiranje izgradnje crkve i centra bit će od sredstava Republike Hrvatske, Hrvatske biskupske konferencije te donacija skupina i pojedinaca iz domovine i inozemstva. U nedjelju 5. rujna ove godine bit će skupljena milostinja u svim crkvama u domovini i u svim hrvatskim katoličkim misijama u inozemstvu. Važno je da se svaki naš katolik ugardi u taj naš zajednički duhovni hram. Otvoren je žiro račun kod Gospićko-senjske biskupije, koja u ime Glavnog odbora vodi poslove izgradnje. Račun glasi: *Gospićko-senjska biskupija, kod Erste&Steiermärkische Bank Gospić; kunski žiro-račun: 2402006-1400 400362 (za crkvu Hrvatskih mučenika); devizni račun: 70300000-98608623 (za crkvu Hrvatskih mučenika).*

Žz: Kad će se početi s realizacijom i koliko će biti potrebno vremena da se projekt ostvari?

Mons. Bogović: Projekt je tako zahtjevan pa treba dobro paziti da se poštuju sve zakonske regulative. Kako reko, raspisan je natječaj za idejno arhitektonsko rješenje. Nadam se da će već ovoga ljeta gradilište biti otvoreno, bar u tom smislu da počnu arheološka istraživanja, jer je na prostoru gdje je će se graditi do Drugoga svjetskog rata bila župna crkva, a ona je izgleda građena na temeljima srednjovjekovnog franjevačkog samostana. Mislim da je sam projekt jedna dobra keteheza za cijeli hrvatski narod i da nije važno da ona što prije bude dovršena. Važno je da ona bude uspješna u promociji ideje koju izražava. Crkva ne bi trebala biti izraz naše ekonomske nego duhovne moći, iako je razumljivo da će biti potrebna i sredstva.

Razgovarao: Adolf Polegubić

HODOČAŠĆE HRVATA IZ ZAPADNE EUROPE U LURD OD 19. DO 23. SVIBNJA

Ne boj se, puče hrvatski!

U hodočašću u najveće marijansko svetište u svijetu sudjelovalo je više od 2000 Hrvata iz Njemačke i drugih zemalja Zapadne Europe.

O d srijede 19. do nedjelje 23. svibnja više od dvije tisuće Hrvata iz Zapadne Europe hodočastilo je u najveće na svijetu marijansko svetište — Lurd, u Francuskoj. Misno slavlje u četvrtak 20. svibnja u bazilici sv. Bernardice predvodio je voditelj Hrvatske katoličke misije Dortmund don Zdravko Čulić u zajedništvu sa župnikom Hrvatske katoličke župe Otac Ante Antić iz Frankfurta fra Petrom Vučemilom, koja je ujedno i bila organizator hodočašća, te sa 17 svećenika, koji su zajedno s pastoralnim osobljem predvodili vjernike iz svojih misija. Don Zdravko je u nadahnutoj propovijedi između ostalog kazao kako se Blažena Djevica Marija ukazala sv. Bernardici u Lurdu 1858. godine rekavši za sebe da je Bezgrešno Začeće, te je tako potvrdila istinu vjere koju je Crkva proglasila četiri godine ranije, 1854. godine. Istaknuo je pritom kako Bog od vjernika očekuje da svjedoči svoju vjeru u svim životnim prilikama i sredinama — u obitelji, na radnom mjestu, te kako se pritom, ako je s Bogom, nema koga bojati. Posebno je rekao neka se svećenici ne boje propovijedati cjelovito evanđelje te je uputio poruku majkama neka se ne boje života. „Marija je ovdje progovorila milijunima, progovoriti će i nama.“ Na kraju misnog

S misnog slavlja pred spijom ukazanja

slavlja riječi dobrodošlice svima je uputio o. Vučemilo i zahvalio vjernicima na tako lijepom odazivu. Hrvati su navečer toga dana s više od 25.000 hodočasnika iz cijeloga svijeta sa svijećama u ruci sudjelovali u procesiji i moljenju krunice. Moljenje i pjevanje krunice i na hrvatskom jeziku predvodila je skupina vjernika iz HKM Sindelfingen. Posebno je pritom bilo dirljivo kada su vjernici na riječi pjesme „Sred te se pećine“ „Ave, ave, ave Maria“ zajedno podizali svijeće uvis što je davalo posebnu simboliku i snagu doživljaja.

U ranim jutarnjim satima, u petak 21. svibnja, misno slavlje ispred spi-

lje ukazanja predvodio je voditelj HKM Mainz fra Josip Klarić, u zajedništvu s 19 svećenika. Glavna poruka propovijedi koju je izrekao o. Klarić glasila je kako Bog uzvisuje jednostavne, poput sv. Bernardice, a ponižava ohole i samodostatne u svim životnim okolnostima. U prijepodnevnim satima Hrvati su na brdu iznad bazilike Bezgrešnoga Začeca podijeljeni u više skupina sudjelovali i u pobožnosti križnoga puta. U popodnevnim satima su imali prigodu za sakrament ispovijedi te su mogli sudjelovati i u satu klanjanja pred Presvetim u podzemnoj bazilici sv. pape Pija X. Sat klanjanja pripremila je pastoralna suradnica u HKM Frankfurt s. Damira Gelo. U večernjim satima ponovno sudjelovali u moljenju i pjevanju krunice zajedno sa svim drugim vjernicima.

„Neka krunica ne bude samo ukras“

U subotu 22. svibnja misno slavlje u bazilici sv. Krunice predvodio je voditelj HKM Nürnberg don Mihael Rodić u zajedništvu također s 19 svećenika. Kazao je kako je jedna od poruka bl. Djevice molitva, i to posebno molitva krunice. Podsjetio je kako se Marija javila u Lurdu u vrijeme kada su se u Francuskoj pojavili bezbožni pokreti i filozofski pravci. Podsjetio je također kako je hrvatski

Za vrijeme misnog slavlja u bazilici sv. Bernardice

Hrvati su bili posebno prepoznatljivi po svojim barjacima

narod, poglavito za vrijeme Domovinskog rata, organizirano molio krunicu na raznim mjestima, a hrvatski su branitelji s krunicom oko vrata išli u obranu svojih ognjišta. „Neka krunica ne bude samo ukras, već je imajmo da bismo je molili. Neka naša molitva ne bude povremena i samo na određenim mjestima, kao što je i Lurd, već trebamo uvijek moliti, posebno u našim obiteljima.“ Istaknuo je također kako je Marija u Lurdu pozvala i na obraćenje, a to je proces koji neprestano traje, zašto je posebno učinkovito sredstvo činjenje pokore, bez kojega, kako je istaknuo, ne možemo napredovati u kršćanskom životu. Tijekom mise voditelj HKM Stuttgart-Bad Cannstatt fra Petar Klopež je izmolio posvetnu molitvu Srcu Marijinu kardinala Franje Kuharića. Vjernici su također imali prigodu pogledati dijapozitive o Lurdu uz pratnju i na hrvatskom jeziku, te igrani film o sv. Bernardici, a mogli su također obavljati i privatne pobožnosti ili se pak okupati u lurdskoj vodi, koji je potekao ispod ruku male Bernardice po Gospinu zagovoru.

Sve je počelo 11. veljače 1858.

Blažena Djevica Marija se ukazala siromašnoj pastirci četrnastogodišnjoj Bernardici Soubirous osamnaest puta u vremenu od 11. veljače do 16. srpnja 1858. godine. Crkva je nakon 1862. godine potvrdila istinitost viđenja sv. Bernardice te je i službeno odobrila štovanje Gospe Lurdске. Pape su od Pija IX. do Ivana Pavla II. izražavali svoju odanost Gospi Lurdskoj. Papa Pio XII. je 1957. godi-

ne u povodu stote obljetnice ukazanja Gospe u Lurdu, objavio encikliku o hodočašću u Lurd te je tako pozvao vjernike da se u Lurdu „zajedno bore za kršćansku obnovu društva i tako se odazovu Marijinu pozivu“. Jedna od Gospinih poruka Bernardici je bila neka rekne sve-

ćenicima da tu sagrađe crkvu i neka vjernici dolaze u procesijama. Poslušana je Gospina poruka te je tako nastalo svetište u kojem su tri poznate veličanstvene bazilike: iznad spilje ukazanja bazilika Marijnog Bezgrešnog Začeca, ispod te bazilike izgrađena je bazilika sv. Krunice, a u prostoru svetišta pod zemljom je nedavno sagrađena i bazilika sv. pape Pija X., koja može primiti i do 30.000 vjernika. Tako se Lurd razvio u najveće katoličko svetište u koje danas godišnje hodočasti više milijuna hodočasnika iz cijeloga svijeta. Postupno su se podizale i crkve i kapele posvećene Gospi Lurdskoj po cijelom svijetu, a također i u Crkvi u hrvatskom narodu. Sveta Bernardica rođena je 17. veljače 1844. godine u Lurdu. Pred kraj svoga života postala je redovnicom u samostanu u Neversu u kojem umire 16. travnja

1879. Godine 1926. je proglašena blaženom, a 1933. svetom.

Hodočasnici dolaze u Lurd i više puta

Jedan broj hrvatskih hodočasnika bio je u Lurdu i do 15 puta. O svojim dojmovima su rekli. Marija Hubzin potječe iz župe Belec iz Hrvatskoga zagorja. Živi u Stuttgartu već 30 godina. U Lurdu je treći put. „Danas sam tu u zahvalu Bogu i Gospi jer je moje obadvoje djece diplomiralo.“ Ivana Kozina potječe iz Dervente. U Njemačkoj je 33 godine. Majka je troje djece. Također je treći put u Lurdu. Pripada HKM Dortmund. „Uvijek me ponovno u Lurd vraća čvrsta vjera u Majku Božju i u Boga.“ Draga Čurić potječe iz Trogira. Pripada HKM Dortmund. Majka je dvoje djece. „Tu se osjećam ugodno. Posebno molim na nakanu za uspjeh i mir u obitelji.“ Bosiljka Lubina potječe Runovića u Imotskoj krajini. U Njemačkoj je 36 godina. Pripada HKM Sindelfingen. U Lurdu je već sedam puta. „Najljepše se osjećam tu u Lurdu.“ Marija Mioč potječe iz Kupresa. Pripada HKM Frankfurt. U Lurdu je deveti put. Ove godine sam došla zrakoplovom pa ostajem šest dana. „Svakoga me puta posebno oduševljava procesija.“ Milka Barač porijeklom je od Livna. U Njemačkoj je 36 godina. U Lurdu je deseti put. „Ovdje uvijek nađem utjehu.“ Jozo Šimović potječe iz mjesta Zvirovići kod Međugorja. U Frankfurtu živi 38 godina. U Lurdu je već 15 put sa suprugom i sinom. „Svakim dolaskom osjećam se ovdje sve bolje.“

Tekst i slike: A. P.

U procesiji je sudjelovalo više od 25.000 vjernika

HKM GIESSEN

Budućnost misije na mladima

II Hrvatska katolička misija Giessen osnovana je 1971., a broji do 1800 vjernika. II

Hrvatska katolička misija Giessen (Liebigstr. 20, 35392 Giessen; tel. 0641 970653/-55; fax. 0641 970654), osnovana je 20. siječnja 1971. dekretom tadašnjeg biskupa Mainza Hermana, a broji od 1200 do 1800 vjernika. Nalazi se na području četiri dekanata biskupije Mainz: Wetterau Ost, Wetterau West, Alsfeld i Giessen i na području više od 40 njemačkih župa

Prvi voditelj misije bio je vlč. Mato Mihić. Nakon njega pastoralno su djelovali franjevci Provincije Presvetga Otkupitelja: fra Ambroz Budimir, fra Josip Bebić, fra Ivan Vidović, fra Vinko Marović, fra Milan Lapić i fra Tihomir Grgat. Od 21. lipnja 1997. pa do danas misiju vodi fra Marijan Petričević, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene. U misiji od 10. travnja 1985. djeluje Mato Valjan, najprije kao pastoralni suradnik, a od 1993. kao stalni đakon. Na mjestu tajnice od 1985. djeluje Žana Halupa.

Mise se nedjeljom služe u crkvi sv. Marije u Bad Vilbelu-Dortelweil u 11.00 sati i u crkvi sv. Bonifacija u Giessenu u 14.00 sati. Prve i treće subote u mjesecu mise se služe u crkvi sv. Bonifacija u Bad Nauheimu u 18.15 sati, a 2. i 4. subote u mjesecu u crkvi Naše Druge Gospe u Nid-di u 18 sati. Prve subote u mjesecu misa je također u crkvi Krista Kralja u Alsfeldu u 16.00 sati.

Voditelj misije
fra Marijan
Petričević

Za vrijeme Domovinskog rata u misiji do 4500 vjernika

Za misiju Giessen je karakteristična njezina dijasporičnost, a to se odnosi na dijasporičnost stranaca unutar njemačke populacije, zatim katolika unutar većinske evangeličke populacije te dijasporičnost Hrvata kao manjine u odnosu na druge strance u biskupiji Mainz i općenito u Njemačkoj. Nakon propadanja nekoliko građevinskih poduzeća većina Hrvata iz HKM Giessen se povukla prema jugu, Stuttgartu i Münchenu, a u Giessenu i okolici ostala ih je samo trećina. Unatoč tome misija spada u prostorno veće te u srednje, odnosno manje, što se tiče broja vjernika. U vrijeme ratnih stradanja u misiji je bilo od 4000 do 4500 vjernika. Nakon izbjegličkog vremena veliki se broj naših ljudi vratio u Hrvatsku i Bosnu. Tijekom proteklih godina pas-

toralni su djelatnici u misiji Hrvate pokušali ukorijeniti u Bogu i pružiti im Crkvu kao utočište. U tome je smislu misija bila prostor u kojem se jačao i čuvao vjerski i nacionalni identitet. Također je djelovanje bilo usmjereno prema mladoj generaciji u svijesti da će se prva generacija vratiti u domovinu, iako stvarna situacija govori kako se ni ta generacija ne vraća. Dakle, pastoral mladih i pastoral djece igrao je i još uvijek igra važnu ulogu u misiji. Uz katehezu djece i pripravu za sakramente inicijacije, tu je također i rad s odraslima. U misiji se također pokušava raditi i na duhovnom praćenju odraslih te molitvenim susretima jačati osobni kontakt s Bogom. Također se nastoji sudjelovati i u susretima koji se održavaju izvan misije u okviru hrvatske pastve u Njemačkoj, posebno pri susretima mladih, biblijskim olimpijadama ili hodočašćima na regionalnoj razini. Za sve vjernike iz misije organizira se također jednom godišnje, na drugu nedjelju u rujnu, hodočašće u Maria Sternbach kod Friedberga. Misija surađuje s domaćom njemačkom Crkvom, poglavito na razini dekanata. Također Hrvati zajedno s Nijemcima sudjeluju u Tijelovskoj misi koja se svake godine služi na različitom mjestu u tri župe. Tu je također i plodna suradnja s njemačkim župama u kojima se služe mise na hrvatskom jeziku.

U traženju novih misijskih prostora

Misija je sadašnje misijske prostore dobila 1994. godine. U planu je njihovo rušenje, pa se mora iseliti do svibnja sljedeće godine te pronaći nove prostore, koji bi zadovoljavali stvarne potrebe misije. U misiji najveću pastoralnu zapreku čini njezina velika rasprostranjenost, tako da se upravo zbog toga u pojedinim dijelovima misije još nije, unatoč desettljećima rada, moglo uspostaviti župno središte. To posebno vrijedi za zajednicu u Bad Nauheimu, a dodatni razlog za to je i to što naši ljudi tamo rade u smjenama u bolnicama i hotelima. Zahvaljujući brizi roditelja, hrvatska djeca još uvijek vladaju dobro hrvatskim jezikom,

Vjernici za vrijeme mise u crkvi sv. Bonifacija u Giessenu

Ministranti — uvijek su rado uz oltar

tako da kod kateheza jezik ne predstavlja veliki problem. Što se tiče mladih, oni nakon primanja sakramenata potvrde odu, međutim to se shvaća kao naravna posljedica dozrijevanja mladog čovjeka. On je u tom razdoblju zainteresiran za druga životna područja. Kad ta područja sredi i kad nakon nekog vremena dođe vrijeme za ženidbu, obično se mladi vraćaju. Zanimljivo je da mladi koji su u misiji primili sakramene pričesti i potvrde, makar su u međuvremenu imali jedan interval nedolaska, kasnije pogotovo kad dobiju vlastitu djecu, ostaju vjerni te vrijednosti koje su dobili u obitelji i misiji, nastoje prenijeti i na svoju djecu.

Različite pastoralne aktivnosti

U misiji djeluje župno vijeće koje broji 15 članova, a predsjednik je Mato Blažević. Tu je i ministrantska skupina koja broji 15-20 članova. Unutar mladih i ministrantske skupine djeluje i manja skupina čitača. U misiji je župni zbor neprekidno djelovao 18 godina. Sastojao se uglavnom od pripadnika prve generacije.

Kroz povratak i umirovljenje pripadnika te generacije zbor se pomalo gasio. U posljednje vrijeme oblikuje se novi zbor koji sada čine uglavnom mlade žene. Tendencija je da zbor, kojega vodi đakon Valjan, nastavi započetu tradiciju mješovitog zbora u misiji. Misija će nastojati objaviti i CD s pjesmama koje su se izvodile u misiji za pojedinih proslava kako bi se sačuvala od zaborava. U Giessenu i

Bad Vilbelu u obliku malih zborova pjevaju sluhom nadarena djeca. Misija jedanput godišnje organizira i misu na otvorenom u Langensu u kojoj sredinom svibnja sudjeluje cijela zajednica. U centru se redovito sastaje skupina mladih muškaraca koji se okupljaju na igranje bele i prstena. Ta skupina redovito dva puta godišnje organizira natjecanje u tim igrama, na kojem sudjeluju misije Giessen, Wetzlar i dio misije Hanau. U misiji je djelovao i folklor, ali zbog nedostatka voditeljice ili voditelja, trenutno je u stanju mirovanja. U traženju je novi voditelj, pa kad se to riješi, početak će se s vježbanjem. U misiji se veće priredbe organiziraju za Božić i blagdan sv. Nikole, poklade i Majčin dan.

Fra Marijanov srebrni svećenički jubilej

Nedavno je u misiji posebno bilo svečano. Voditelj misije fra Marijan Petričević je u nedjelju 16. svibnja proslavio dvadeset i petu obljetnicu svećeništva. Svečanost je započela euharistijskim slavljem koje je u crkvi sv. Bonifacija u Giessenu predvodio slavljenik u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipom Bebićem, dekanom giessenskog dekanata Januariusom Mäurerom, župnikom njemačke župe u Frankfurtu fra Antom Batinićem, koji je održao propovijed, s više hrvatskih i njemačkih svećenika, te uz asistenciju domaćeg dakona Valjana. Na misi je bila i skupina Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije iz Mainza predvođenih poglavaricom kuće s. Karlom Mlakić.

Slavlje, na koje su pozvani svi okupljeni na misi, nastavljeno je u dvorani njemačke župe sv. Bonifacija. U toj je prigodi izveden duhovno-kulturni program, a među brojnim čestitarima o. Petričeviću je čestitao jubilej i delegat o. Bebić.

„Žao mi je što se naša zajednica nalazi na širokom prostoru, a posebno mi je drago što je sačuvano njezino jedinstvo i to ponajprije zahvaljujući radu dosadašnjih pastoralnih djelatnika. Dobro je također da su u pojedinim dijelovima misije na misama i u drugim pastoralnim aktivnostima nazočne mlade obitelji. Na njima je ujedno i budućnost misije, iako bi mi bilo osobno draže da se više vraćaju u domovinu. Pohvalno je da su u pastoralnom vijeću mahom mla-

di ljudi. Vrlo rado posećujem obitelji. Poslije osobnih kontakata ljudi češće dolaze u crkvu i u misiju. Vrlo je važno razumjeti njihove probleme i pritom im pomoći. Također mi je drago kada vidim da su naši ljudi ovdje uspjeli. Uglavnom imaju dobro riješeno stambeno pitanje“, kazao je voditelj misije fra Marijan koji uz predvođenje liturgijskih slavlja, ispovijedi, također sudjeluje u svim ostalim djelatnostima u misiji.

Đakon Mato je aktivan u držanju vjeronauka, dušobrižništvu (krštenja, vjenčanja, ispraćaji pokojnika u domovinu), kontaktima s njemačkom Crkvom, a aktivan je i kao socijalni savjetnik. Tajnica Žana Halupa uglavnom vodi uredske poslove.

O svojoj misiji su rekli. Mato Blažević već drugi mandat obnaša službu predsjednika župnog vijeća. Rođen je u Njemačkoj, a školu je završio u domovini. Oženjen je i otac je dvoje djece. U misiji je od početka. „Drago mi je da naša zajednica živi i da se tu okupljamo i kao katolici i kao Hrvati. Kroz djelovanje u župnom vijeću nastojim dati svoj doprinos.

Stalni đakon Mato Valjan

Tako sam odgojen, a to nastojim prenijeti i na svoju obitelj. Posebno pokušavamo više aktivirati mlade u misiji.“ Martin Tikvić potječe od Brčkog. U Njemačkoj je 13 godina. Oženjen je i otac je dvoje djece. „Od početka dolazim u misiju. Zadovoljan sam sa svim aktivnostima koje se događaju u misiji.“ Mirijana Paškov rođena je u Frankfurtu. Sa suprugom, rođenim Šibenčaninom, i dvoje djece živi u Bad Vilbelu. „Rado dolazimo na misu i to nam puno znači. Zadovoljna sam i dobro je da se naši ljudi i dalje okupljaju.“ Anda Gelo potječe iz Ljubunčića kod Livna. u Njemačkoj je 29 godina. Majka je četvero djece. „U misiji ima za svakoga ponešto, ali na žalost puno radimo, pa nije moguće stići na sve, ali redovito dolazimo kad god možemo.“ Milka Barbarić je iz Sirokog Brijega. U Njemačkoj je od 1970. Ima troje djece i petero unučadi. „Redovito dolazim na misu. To puno znači mojoj obitelji.“

Tekst i snimci: A. P.

Piše: Ante Vučković

Moć i odricanje

Kršćanstvo nije borba protiv moći, znanja i bogatstva. Ono otvara oči za život izvan dometa ljudske moći, život dublji od bogatstva svijeta i širi od našeg shvaćanja.

Zapadni se svijet shvaća pojmovima moći, znanja i bogatstva. Moć je sveprisutna. Uočljiva je, doduše, samo na svome vrhuncu, na istaknutim mjestima i utjelovljena u rijetkim imenima, ali naći ćemo je posvuda u međuljudskim odnosima. Silno je privlačna i samo su rijetki koji je se odriču. Zapad je iskusio i razornu snagu moći kada je ona sabrana samo na jednome mjestu ili kada dođe u ruke neodgovornim ili zlim ljudima. Stoga se trudi oko podjele moći. Podjela jamči mir i blagostanje. Podjela moći je u stanju staviti brane nasilju koje je uvijek spremno eksplodirati.

Znanje je moć. Tako je na početku moderne Francis Bacon povezao moć i znanje. Za razliku od Aristotela koji je najvrednijom smatrao onu spoznaju koja ne služi nikakvoj svrsi i vrhunac znanja vidio u znanju zbog njega samoga, Bacon smatra kako je cilj svakoga znanja usmjeren praktičnoj koristi. I premda u podnožju zapadnog mišljenja daleko duže stoji Aristotel, ipak je otac zapadnoga odnosa znanja i moći Bacon. Znanje je usmjereno koristi i na taj način ga se lako podredi moći. Bogaštvo je rezultat znanja koje ljudski život nastoji opskrbiti novim pronalascima i dobrima. Bacon je, kada je govorio o znanju kao moći i znanju kao bogatstvu, još uvijek mislio na vlast i moć ljudskoga roda nad prirodom. Smatrao je da bi težnja za vlašću nekoga pojedinca ili neke skupine bila niska i podla i također je mislio da znanje ne smijemo površno usmjeriti na neposrednu korisnost. Valja se truditi oko otkrivanja tajni prirode. Što je neka istina dublja to će i njezina korisnost na duže staze biti veća. On je još uvijek smatrao vrednijom kontemplaciju stvari onakvima kakve one jesu, bez prevare ili praznovjerja, od korisnosti pronalazaka.

Vježbe odricanja

Pa ipak, zapadni je dio čovječanstva usvojio moć, znanje i bogatstvo

kao stupove shvaćanja samoga sebe, shvaćanja čovjeka. Temeljna tendencija Zapada je zadovoljiti sve postojeće ljudske potrebe, probuditi još nepostojeće i tako svijest odvući od duboke čežnje ljudske duše koju ne može utažiti ni posjed, ni moć ni ljudsko znanje, čežnje za neprolaznim i ispunjenim životom. U takvom svijetu nije lako razumjeti drukčiji životni odabir, drukčije organiziranje života. Razumjeti da ima ljudi koji žele odmak od moći, onih kojima je stalo do životne mudrosti više nego do korisnosti znanja i da ima onih koji se odriču bogatstva možemo samo ako

Odricanje u kršćanstvu ne vodi u gospodstvo nad samim sobom, nego u povjerenje životu više nego vlastitim snagama, u prepuštanje vlastitog života Isusovom gospodstvu.

prethodno naslutimo dubinu ljudske čežnje za ispunjenim životom.

Osvrnemo li se unatrag, naići ćemo na velike i važne duhovne pokrete koji ovaj žudnji odgovaraju na drukčiji način. Stoicizam, primjerice. Među stoicima Epiktet. O vježbama onih koji žele svoj život organizirati razumno, koji žele biti filozofi, veli kako trebaju vježbati i dušu i tijelo. Postoje vježbe koje se tiču samo tijela i postoje one koje se tiču samo duše, a postoje i vježbe koje se u isto vrijeme odnose i na dušu i na tijelo. Ove zadnje su: navikavanje na hladnoću i vrućinu, na žed i glad, na skromnu hranu, na tvrdi krevet, na uzdržavanje od onog što je ugodno i na podnošenje onog što je teško.

Zahvaljujući ovakvim vježbama tijelo jača, lakše podnosi patnje, postaje čvrsto i osposobljeno za svaki rad, a duša jača vježbajući se u hrabrosti samim tim što uči podnositi teške stvari te se u isto vrijeme vježba u mudrosti time što se odriče ugodnih stvari. Svaku od navedenih vježbi zapadni svijet rješava sasvim drukčije. Na hladnoću i vrućinu se ne navika-

va, nego ulaže znanje i bogatstvo da posvuda osigura uvjete bez hladnoće i vrućine. Skromnost u hrani pripada samo siromasima, onima koji ne mogu drukčije i možda onima koji su na to prisiljeni zbog vlastitoga zdravlja. Isto vrijedi i za tvrdi krevet. Odricanje ugodnoga i podnošenje teškoga kao da nam je razumljivo samo i jedino ukoliko to traže zdravstveni razlozi. Pa ipak, negdje u podsvijesti slutimo kako ovakve vježbe nisu besmislene i onda kada nije riječ o zdravstvenim razlozima.

Kada ispunimo sve svoje želje, kada ostvarimo sve svoje snove i posjedujemo sve što želimo, kada nam se posreći te okrnemo i plašt moći i kada nam se učini da nam ni znanje nije daleko, negdje ispod svega ostane velika praznina. Moć se slomi i preokrene u jednom trenu. Posjed izgubi svoj sjaj dočim otkrijemo kako nam ne može nadomjestiti blizinu, prijateljstvo i ljubav. Svako znanje nam uvijek otkrije koliko ne znamo. I tada se pokaže kakav nam je duh. Duh koji se nije vježbao lako upadne u potištenost.

Odricanje samog sebe

Svijet u kojem živimo nastoji zadovoljiti sve ljudske potrebe. Antički svijet je nastojao vježbama uspostaviti potpuno gospodstvo nad samim sobom, stajima svoje duše i svojim životom. Isus jednom veli: Tko ljubi svoj život, izgubit će ga. A tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvati će ga za život vječni (Lk 12, 25). Grčevita borba za životom guši upravo sami život. Potpuno gospodstvo nad svojim životom je opsjena. Ali, u isto vrijeme Isusove su riječi i uputa kako duboka ljudska žudnja za životom nije lažna i kako će naći svoje ispunjenje. Kršćanstvo nije borba protiv moći, znanja i bogatstva. Ono otvara oči za život izvan dometa ljudske moći, život dublji od bogatstva svijeta i širi od našeg shvaćanja. Odricanje u kršćanstvu ne vodi u gospodstvo nad samim sobom, nego u povjerenje životu više nego vlastitim snagama, u prepuštanje vlastitog života Isusovom gospodstvu. ■

Dankbarer Jahresrückblick

Liebe Schwestern und Brüder!

Alle, die Dienst am Menschen tun, verspüren verstärkt den Wunsch einen Bericht über ihre Arbeit zu geben. Es freut mich, dass wir in Pfarrbriefen der Gemeinden über die Ereignisse und das Leben in den Gemeinden lesen können und somit über die umfassenden pastoralen und kulturellen Aktivitäten informiert werden.

Am 1. Juni bin ich ein Jahr im Amt des Delegaten und möchte die Gelegenheit nutzen ein erstes Resumée zu ziehen.

Der Beginn meiner Tätigkeit als Delegat war mit vielen Erwartungen meinerseits, aber auch von Seiten derjenigen, die mir Vertrauen geschenkt haben, verbunden. Ich habe versucht den Delegaten-Dienst so gut ich konnte mit allen, mir von Gott mitgegebenen Fähigkeiten zu erfüllen. Wer mich kennt, der weiß, dass ich kein Mensch für Büroarbeit bin und sie nicht besonders liebe. Und so war es mir nur möglich all die sich ergebende Verwaltungsarbeit zu bewältigen, weil ich in dieser Zeit große Unterstützung durch meine MitarbeiterInnen erhalten habe. Für mich selbst als Seelsorger ist es wichtig Menschen im Glauben zueinander zu bringen und im Glauben zu bestärken. Dies wollte und will ich auch zur Grundlage der Arbeit in meiner neuen Position machen. Es liegt mir am Herzen, neben dem Kontakt mit den Bischofskonferenzen, Ortsordinarien und deutschen Gemeinden auch immer wieder die Migrantenseelsorge zu pflegen. Deshalb war es für mich sehr wichtig an verschiedenen Pastoraltreffen teilgenommen zu haben, bei denen es um seelsorgerische Probleme in den verschiedenen Missionen ging (wie in Bergisch Gladbach — siehe Bild oben). Eine besondere Freude war für mich der Besuch und das Predigen in verschiedenen kroatischen Gemeinden und die persönlichen Gespräche mit Priestern, Pastoralassistenten/assistentinnen, Sozialberatern und Gemeindegliedern: beispielsweise in Stuttgart, Hagen, Dortmund, Düsseldorf, Giessen, Frankfurt, Rüsselsheim, Lündenscheid, Bonn, Waiblingen, Hannover, Sindelfingen, München, Göp-

Foto: J. Bebić

pingen, Ludwigshafen, Kelkheim, Balingen, Offenbach, Braunschweig, Mettmann, Berlin, Mosbach-Heidelberg, Esslingen, Kempten, Krefeld, Siegen, Stuttgart Bad-Cannstatt, und auch in Ljubljana.

Ein wichtiges Anliegen ist mir die Arbeit mit jungen Menschen. Sie sind unsere Zukunft, und wir haben die Aufgabe ihnen in einer materialistisch-orientierten Welt innere, d.h. ethische und religiöse Werte mitzugeben. Daher ist für mich die kostbarste Investition diejenige, die wir in die Jugendarbeit stecken. So war die Organisation und das erfolgreiche Jahrestreffen der Jugend aus vielen kroatischen Gemeinden in Offenbach von besonderer Bedeutung. Die Begeisterung dieser Jugendlichen hat mich darin bestätigt, die Jugendarbeit gemeindeübergreifend zu intensivieren. Es war für mich eine Ehre einen Vortrag in Brüssel über die Bedeutung der Kroaten und die Bedeutung Kroatiens in Deutschland und Kroatiens für Europa vor deutschen Abgeordneten des EU-Parlamentes zu halten.

Ein Höhepunkt dieses letzten Jahres war die Begegnung mit Tausenden Kroaten in Dubrovnik beim Besuch des Papstes.

Neben all diesen erfreulichen Erlebnissen gab es natürlich auch Schwierigkeiten und Probleme. Der Tod des Leiters der kroatischen katholischen Gemeinde in Mosbach, Pfr. Dragan Čuturić hat mich zutiefst und überraschend getroffen.

Die finanzielle Situation der Gemeinden macht uns vor allem große Sorgen. Ich habe versucht in Gesprächen mit den verantwortlichen Bischö-

fen und Referenten zu verhindern, dass wichtige Gemeindeorte den Sparmaßnahmen nicht zum Opfer fallen und keine Personalstellen gestrichen werden. Ob dass gelungen ist, wird die Zeit erweisen.

Mit Gottes Hilfe wollen wir gemeinsam ein weiteres Arbeitsjahr beginnen und es mit vereinten Kräften gestalten. Noch einmal Dank allen, die mir in dieser Zeit geholfen haben und hoffentlich auch weiter zur Seite stehen werden. Es ist mir ein herzliches Bedürfnis dem Herrn über Zeit und Ewigkeit für das vergangene erste Arbeitsjahr zu danken.

Schließen möchte ich mit einem Dankgebet von Jörg Zink:

*„Herr meiner Stunden und meiner Jahre,
du hast mir viel Zeit gegeben.
Sie liegt hinter mir,
und sie liegt vor mir.
Sie war mein und wird mein,
und ich habe sie von dir.
Ich danke dir für jeden Schlag der Uhr
und für jeden Morgen, den ich sehe.
Ich bitte dich nicht, mir mehr zu geben.
Ich bitte dich aber um viel Gelassenheit,
jede Stunde zu erfüllen...
Ich bitte dich um Sorgfalt,
dass ich meine Zeit nicht töte,
nicht vertreibe, nicht verderbe.
Jede Stunde ist ein Streifen Land.
Ich möchte ihn aufreißen mit dem Pflug,
ich möchte Liebe hineinwerfen,
Gedanken und Gespräche,
damit Frucht wächst.
Segne du meinen Tag.“*

Möge das vor mir liegende Jahr mit all seinen Problemen zum Wohle aller, der mir anvertrauten Landsleute friedvoll und segensreich werden. Das wünscht sich

Ihr P. Josip Bebić, Delegat

Von: Msgr. Wolfgang Huber, Dompfarrer und Ordinariatsrat, Ausländerreferent i der Erzdiözese München

Gelebter Glaube

In der Erzdiözese München und Freising hat die Seelsorge für Katholiken anderer Muttersprache eine lange und gute Tradition. Ausgangspunkt der Seelsorge für die Katholiken anderer Muttersprache ist die Tatsache, dass sich vor allem in den Zentren und damit hier in München Menschen aus anderen Ländern angesiedelt haben, dies heute noch tun oder hier zeitweise leben. Die Motivationen dazu sind unterschiedlicher Natur. Sie reichen von der ehemaligen Gastarbeiterstruktur, der entstandenen Notsituationen durch Krieg und Vertreibung bis zur Möglichkeit in einem anderen Land ein Studium oder eine Ausbildung in Angriff zu nehmen.

Seelsorge für Kroaten seit 1948

Die Anfänge der Seelsorge für die Kroatischen Katholiken in München gehen auf das Jahr 1948 zurück. Seit dieser Zeit sind im Raum der Erzdiözese vier eigenständige Missionen als selbständige Seelsorgestellen (*missio cum cura animarum*) für die Kroatischen Katholiken eingerichtet worden. Die größte befindet sich in München mit ca. 42 000 Katholiken, in Rosenheim sind es ca. 5000 Katholiken, in Traunreut ca. 3200 Katholiken und in Freising ca. 2500 Katholiken. Die Seelsorge wird von den Kroatischen Franziskanern geleitet.

Die Kroatischen Katholiken sind somit die größte Gruppe der muttersprachigen Missionen in unserer Erzdiözese. Außer diesen gibt es noch insgesamt 20 andere Missionen. Es gibt somit ein Seelsorgeangebot für 18 verschiedene Sprachgruppen: Albanische, Chinesische, Englischsprachige, Französischsprachige, Italienischsprachige, Koreanischsprachige, Polnischsprachige, Portugiesischsprachige, Rumänischsprachige, Russischsprachige, Slowakischsprachige, Slowenischsprachige, Spanischsprachige, Tschechischsprachige, Ungarischsprachige, Vietnamesischsprachige Katholiken und für die Chaldäische Kirche.

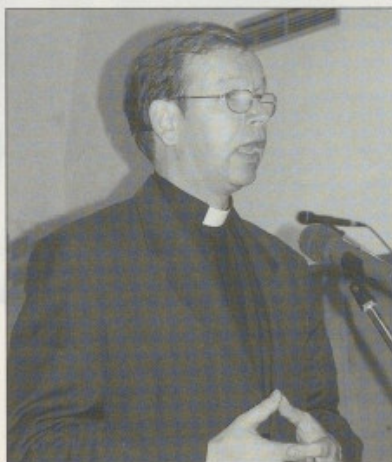

Foto: A. Pollegubici

Errichtung des Referates für fremdsprachige Seelsorge seit 1996

Seit 1. Januar 1996 wurde zur Betreuung dieser Katholiken das Selbständige Referat für fremdsprachige Seelsorge in unserer Erzdiözese

Katholiken sollen dort Heimat erfahren können, wo ihr Glaube gelebt wird und dies passiert auf der ganzen Welt in unterschiedlichen Sprachen, in unterschiedlichen Traditionen.

se errichtet. Vorher war dieser Bereich zusammen mit dem Bereich der caritativen Aufgaben geführt worden. Dies zeigt auch welchen Stellenwert die muttersprachigen Gemeinden in unserer Erzdiözese einnehmen. Als Leiter und damit Beauftragter unseres Erzbischofs für die rund 150 000 Katholiken und die Seelsorge ist es mir ein besonderes Anliegen, dass die Ortskirche den Reichtum und die Internationalität der Katholischen Kirche in den fremdsprachigen Missionen schätzt und fördert, dass aber auch die Missionen sich als Teil der Erzdiözese verstehen. Dies geschieht zum Teil vor Ort in den Gemeinden, wenn Missionen zu bestimmten Anlässen mit den Pfarrgemeinden Gottesdienst feiern. Dies zeigt sich aber auch auf der Ebene der Diözese, wo z. B. die Kroaten bei der Münchner

Fronleichnamsprozession ein Teil sind der nicht mehr weg zu denken ist. Die Tradition des Kreuzweges der Völker am Karfreitag, vereint die Missionen unterschiedlicher Sprachen zu einem Glaubenszeugnis in der Münchner Innenstadt, das viele Menschen bewegt. Und auch der jährlich stattfindende Gottesdienst der Nationen führt die Katholiken zur Feier der Eucharistie und zur Begegnung zusammen. Dies sind so die großen Ereignisse, die auch in der Öffentlichkeit wahrgenommen werden und die von uns begleitet werden. Regelmäßig treffe ich mich als Leiter auch mit dem Beirat, der aus 5 Pfarrern, einer Seelsorgehelferin und einem Seelsorgehelfer besteht, um laufende Dinge zu besprechen und zu beraten. Thematisch und inhaltlich arbeiten alle Seelsorger und Vertreter aus den Laiengremien einmal im Jahr gemeinsam an pastoral relevanten Aufgaben. Natürlich stehen für mich als Leiter auch alltägliche Dinge, wie die Personalsituation in den einzelnen Missionen an. Als Leiter des Referates vertrete ich auch die Anliegen der fremdsprachigen Missionen in der Ordinariatssitzung, dem obersten Beratungsgremium unseres Erzbischofs.

Zukünftiges Wachstum und stärkeres Zeugnis des Glaubens

Dies ist eine schöne, aber auch nicht immer einfache Aufgabe. Für die Zukunft wünsche ich mir, dass die Kooperation und das Bewusstsein, dass wir alle miteinander Glieder der „einen, heiligen, katholischen Kirche“ sind, wächst und so ein noch stärkeres Zeugnis des Glaubens in die säkulare Umwelt möglich wird. Dies wird vor allem eine stetig sich weitende Aufgabe im Bereich der Jugendpastoral werden. Katholiken sollen dort Heimat erfahren können, wo ihr Glaube gelebt wird und dies passiert auf der ganzen Welt in unterschiedlichen Sprachen, in unterschiedlichen Traditionen, aber es eint uns die Hoffnung, die uns aus Tod und Auferstehung Jesu Christi erwächst. ■

Reden ist Silber ...

„Die Tatsache, dass die Menschen mit zwei Augen und zwei Ohren, aber nur mit einem Mund geboren werden, lässt uns darauf schließen, dass sie zweimal soviel hören und sehen als reden sollen.“

Marquise de Sévigné

Das obige Zitat besagt, dass es nicht sinnvoll ist und dem Menschen nicht dienlich, stets alles von den Lippen zu lassen, was ihm durch den Kopf geht. Der weise Ausspruch lässt sich auch kurz mit dem bekannten deutschen Sprichwort wiedergeben: „Reden ist Silber, Schweigen ist Gold.“

Es wird viel geredet, viel gesprochen und besprochen, in der Familie, in der Schule, im Beruf, im Freizeitverein, bei Sitzungen, in der Politik und in der Gesellschaft. Es wird über wichtige gesellschaftliche Themen und Belange geredet. Es wird solange geredet und diskutiert bis eine Einigung erzielt ist, bis ein für alle Parteien annehmbarer Beschluss gefasst wird. Reden ist ein unverzichtbares Mittel des Miteinander-Auskommens und die menschliche Sprache ist — neben der Vielzahl an heutigen Kommunikationsmitteln — immer noch das wichtigste Mittel der Kommunikation zwischen den Menschen überhaupt. Tagtäglich sind wir in unserem Leben mit Situationen konfrontiert, in denen es gilt mit Hilfe der Sprache Rede und Antwort zu stehen.

Sprechen lernen

Ich kann mich erinnern, wie wir in der Schule schon sehr früh in der hohen Kunst des Redens geschult wurden, indem wir vor unseren Mitschülern rhetorisch durchdachte Auslegungen vortrugen und miteinander unter Anweisung diskutierten und argumentierten. Reden war nie meine Stärke und mein Herz schlug mir jedes Mal bis zum Halse, wenn ich vor der Schulklasse etwas sagen sollte oder gar ein Referat zu einem Thema halten musste. Zuhause lernten wir beim Essen nicht zu reden und als Kinder wussten wir, dass wir zu schweigen hatten, wenn die Erwachsenen redeten. Sehr unhöflich war es auch, den anderen nicht ausreden zu lassen und ihm beim Reden zu unterbrechen.

Etwas zerreden

Es wird sehr viel geredet. Es wird tatsächlich auch viel nutzloses Zeug erzählt. Vieles werden die Menschen dank Sprache los, was dem Men-

schen an sich in keiner Weise nützt, höchstens der Person selbst, die redet. Bei solchem „Stammtischgerede“ kommt nicht wirklich etwas Sinnvolles bei herum, es werden vielmehr Ärger und angestaute Frustrationen in der Runde abgebaut. Oft erlebt man es auch, dass so viel über eine Sache geredet wird, dass die Sache irgendwann selbst in den Hintergrund tritt und man nicht mehr um der Sache willen redet sondern um des Reden

Offene und ehrliche Worte geben einer Beziehung oder einer Partnerschaft mehr Qualität und Tiefe.

willens. Das Ergebnis ist: Man kommt zu keinem Ergebnis, die Sache oder das Thema wird zerredet. Wo es an Tiefe und Qualität mangelt, dort kommt Quantität zum Ausdruck.

Über sich und andere reden

Es gibt Mitmenschen, deren liebstes Gesprächsthema sind sie selbst. Diese Menschen reden ständig über ihre eigenen Errungenschaften und Probleme, stellen sich selbst in den Mittelpunkt und gleichzeitig alle anderen in den Schatten. Sehr schnell verliert man dann die Lust, mit solchen Menschen zu sprechen, weil man ja nicht viel zu diesem Gespräch beitragen kann, das im Grunde gar kein Gespräch, sondern vielmehr eine Selbstdarstellung oder ein Selbstgespräch ist. Wirklich peinlich sind Leute, die jede Gelegenheit nutzen, um ihr Urteil über andere auszusprechen und schlecht über diese zu reden. Sie beschäftigen sich den lieben langen Tag mit den Problemen und Fehlern anderer Leute. Übel sind auch Mutmaßungen, die jeder Grundlage entbehren und die dann als übles Gerücht von Mund zu Mund weitergegeben werden. Es ist äußerst unangenehm und peinlich, wenn über andere Menschen in deren Abwesenheit schlecht gesprochen wird.

Miteinander reden

Wenn ich mir ein Urteil über andere Menschen in meiner Nähe ma-

che, so geschieht das stets aus meiner Sicht, aus meiner eigenen Perspektive. Auch wenn ich diejenige Person gut zu kennen glaube, so kann ich manchmal nur Mutmaßungen anstellen, was das Verhalten dieser Person anbetrifft. Die Person in meiner Nähe ist mir stets ein Stück weit fremd. Es ist mir sehr oft passiert, dass ich mir über eine Person mein ganz eigenes Bild gemacht hatte, dieses dann aber nach einem ausgiebigen und offenen Gespräch mit derselben Person komplett anders ausfiel. Miteinander reden ist wichtig, um das Gegenüber kennen zu lernen, seinen Blickwinkel zu verstehen. Miteinander reden ist dann unentbehrlich, wenn es Unklarheiten oder Meinungsverschiedenheiten zwischen Menschen gibt. Ungeklärt ist und bleibt ungeklärt, wenn Gedanken keine Worte finden, wenn wir nicht die Wahrheit aussprechen, das, was uns auf der Zunge liegt, aus Angst nicht verstanden oder von den anderen angegriffen und verletzt zu werden. Die offene Aussprache und die Suche nach Wahrheit und Klarheit mittels Worte ist so gesund wie eine kalte aber erfrischend-vitalisierende Dusche.

Für sich sprechen

Offene und klare Worte das ist es, was wir für uns selbst und für unser Miteinander benötigen. Offene und klare Worte sprechen für sich. Sie helfen, uns selbst unmissverständlich mitzuteilen und den anderen so zu sehen, wie er tatsächlich ist. Offene und klare Worte sind heilsam, denn sie können Frustration, Resignation und Aggression abbauen, die sich anstauen, wo es an klarer Aus(sprache) mangelt. Offene und ehrliche Worte geben einer Beziehung oder einer Partnerschaft mehr Qualität und Tiefe.

Wir sind von Natur aus mündig, d.h., wir haben ein gesundes Sprachorgan, das uns dazu dient, unseren Gedanken und Gefühlen hörbaren Ausdruck zu verleihen. Unsere Stimme ist unser Werkzeug der Kommunikation mit der Welt. Wir sollten sie überlegt einsetzen und wir sollten den Mut haben, stets Klartext zu sprechen.

Antonia Tomljanovic-Brkić

BLEIBURG Spomen na žrtve Bleiburga i Križnoga puta

Pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora i u organizaciji Počasnog bleiburškog voda i Udruge hrvatskih veterana Hrvatski domobran u nedjelju 16. svibnja na Bleiburškom poju obilježen je spomendan žrtava Bleiburga i žrtava Križnoga puta. Nakon prigodnih govora, u ime Hrvatske biskupske konferencije gospićko-senjski biskup Mile Bogović, zajedno s dvadesetak svećenika, nastavio je misno slavlje. U uvodnoj riječi biskup Bogović je pozvao sve na pokajanje, na ljubav i praštanje. Biskup je u prigodnoj propovijedi istaknuo kako Hrvatska već dugo na srcu i duši nosi rane Bleiburga i Križnog puta te se zapitao na koji način te rane mogu zacijeliti. Došli smo na Bleiburško polje kako bismo iskazali zahvalnost i priznanje patnji koja je ovdje podnesena, rekao je biskup Bogović te dodao kako je za kršćane najveće bogatstvo u tome što su imali Onoga koji je bilo osuđen na smrt i nikada nije prestao ljubiti pa čak i one koji su ga mučili. Njegova patnja bila je

očišćena od svake mržnje i zla. On je bio za drugoga. Istina je da je spasonosno živjeti za drugoga, biti nevin za drugoga pa čak i umrijeti, rekao je biskup. Kršćani su na mjestima stradanja gradili crkve u kojima su slavili pobjedu najistaknutijih članova. Ove godine obilježava se 1700 godina od progona najvećih kršćanskih mučenika. Oltarni križ nam tumači karakter misnog slavlja. Postavili smo žrtvenik, ali i ovo mjesto je žrtvenik, dodao je biskup Bogović izrazivši želju za povezivanjem svih hrvatskih žrtvenika pozivajući da se sve Krbave i Vukovari danas ujedine. I mi kršćani trebamo cijeniti patnju nepravednih i potlačenih bez obzira kome se ta patnja dogodila, bez obzira tko je tu patnju učinio. Patnju uvijek trebamo cijeniti. Na nevinoj patnji na Kalvariji izgrađeno je crkveno zajedništvo, upozorio je biskup te istaknuo kako se ne može graditi na mržnji, na mržnji naših progonitelja niti na mržnji prema njima. Na zločine treba ukazati kao na bolest

koju treba ukloniti da bi ojačala život pojedinca i društva. Krist je podnio najveću patnju i nije prestao voljeti čovjeka niti kada je sagriješio, dodao je biskup Bogović.

Biskup je sva stradanja hrvatskog naroda povezao i sa Krbavskim poljem te je pozvao da se obilježe sva mjesta hrvatskih mučenika istaknuvši kako će na Krbavi biti izgrađena crkva Hrvatskih mučenika gdje će se častiti svi mučenici hrvatskog naroda, a tako i žrtve Bleiburškog polja. Time ćemo im iskazati zahvalnost i poštovanje za sve ono što su iskazali za nas, a nikako nećemo podizati spomenike mržnji, rekao je biskup Bogović. Biskup je pozvao na molitvu za čisti pogled kako bi se spoznale tuđe, ali na prvom mjestu svoje pogreške. Na završetku propovijedi svim žrtvama Bleiburga i Križnog puta, biskup je iskazao trajni spomen. U prigodi 60. obljetnice stradanja Hrvata na Bleiburgu najavljena je obnova i nadogradnja postojećeg spomenika žrtvama Bleiburga. **IKA**

MÜNCHEN Kardinal Bozanić pohodio misiju

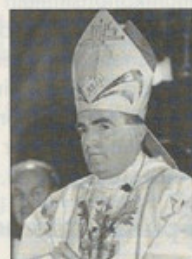
Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić pohodio je 9. svibnja Hrvatsku katoličku misiju u Münchenu. Povod kardinalova posjeta bila je podjela sakramenta potvrde krizmanicima. Misa je slavljena u crkvi sv. Mihovila. Voditelj misije fra Tomislav Dukić uputio je pozdravne riječi kardinalu Bozaniću, mladim krizmanicima i cijeloj toj hrvatskoj zajednici. Daljnji pozdravi bili su upućeni mons. Wolfgangu Huberu, referentu za pastoral stranih katolika u nadbiskupiji München i Freising te delegatu za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipu Bebiću iz Frankfurta. Krizmanici su izrazili dobrodošlicu i tople riječi pozdrava kardinalu Bozaniću.

Kardinal Bozanić započeo je svoju propovijed govoreći o nedavno održanom slavlju svetoga Dujue u Splitu. U vrijeme kada je kršćanska vjera bila izložena najvećim progonima, sv. Dujam je u Splitu mučenički posvjedočio za Isusa Krista. Pa tako i u ovim vremenima, u novom tisućljeću, treba i dalje slijediti put i djelo Isusa Krista. U novom izazovu izgradnje zajedničke Europe, pozvani smo i mi Hrvati dati svoj doprinos te u tom aktivno sudjelovati, prisjećajući se svojih kršćanskih

korijena pa tako i vjekovnoj pripadnosti zajedničkoj Europi. Kardinal je posebno istaknuo poruku Isusa Krista iz Evandela: „Ljubite jedni druge, kao što sam ja vas ljubio.“ U daljnjem dijelu propovijedi uputio je vjernike na Boga i aktivno sudjelovanje u crkvenom životu i radu. Uslijedila je molitva i obnova krsnih zavjeta i primanje sakramenta potvrde. Potvrdenici su svoju predanost Bogu i zahvalnost za primljeni sakrament potvrdili i prinosom darova na oltar. Mladi potvrdenici uručili su darove u ime 101 potvrdenika kardinalu Josipu Bozaniću i voditelju Hrvatske katoličke misije u Münchenu fra Tomislavu Dukiću. Pjevački zbor i oko tri tisuće vjernika završilo je misno slavlje pjevanjem hrvatske himne, a mladi folklorasi su u narodnim nošnjama pratili hrvatski barjak i krasili oltar za vrijeme misnoga slavlja.

U prigodi posjeta Hrvatskoj katoličkoj misiji München, u nedjelju 9. svibnja, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić susreo se s nadbiskupom nadbiskupije München-Freising kardinalom Friedrichom Wetterom. U pratnji kardinala Bozanića bio je voditelj misije o. Dukić i dušob-

rižnik fra Luka Livaja. Kardinali su razmijenili iskustva o stanju u njihovim mjesnim i domovinskim Crkvama s posebnim naglaskom na stanje duhovnih zvanja, koje je za sada zadovoljavajuće. Razgovarali su, nadalje, o novim duhovnim pokretima u Crkvi koji su nazočni kako u Hrvatskoj tako i Njemačkoj. Kardinal Wetter zahvalio je predsjedniku HBK kardinalu Bozaniću što Crkva u Hrvata šalje svoje svećenike i redovnike u njemačku Crkvu kojoj su oni blagoslov u pomanjkanju svećeničkih i redovničkih zvanja. Istaknuo je da su Hrvati vidljivi znak za vjernike Münchena i njegove mjesne Crkve. Društveno-politički događaji, a posebno pitanje proširenja Europske unije također je dotaknuto u razgovoru. Istaknuto je da Hrvatska sebe vidi u društvu zemalja katoličke Europe, gdje Hrvatska i pripada. Ulaskom Hrvatske u EU povećao bi se udio katolika u ukupnom stanovništvu Europske unije, a upravo Katolička Crkva je jedina snaga koja Europu može držati zajedno na okupu. **IKA**

SIEGEN 30. obljetnica misništva vlč. Grgića

Tridesetu obljetnicu misništva svečano je u subotu 8. svibnja proslavio vlč. Jakov Grgić, voditelj Hrvatske katoličke misije Siegen. Svečanost u povodu jubileja vlč. Grgića započela je euharistijskim slavljem koje je u crkvi sv. Marije u Siegen predvodio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić u zajedništvu sa slavljenikom vlč. Grgićem, regionalnim dekanom Hubertom Berenbrinkerom te s više svećenika i đakona. Čestitajući vlč. Grgiću 30. obljetnicu svećeništva, delegat o. Bebić je, predajući mu prigodni dar, kazao kako taj jubilej predstavlja poseban dar Božji te mu je zahvalio za sve što čini za dobro Hrvata katolika u Siegen i šire.

Vlč. Jakov Grgić, svećenik Dubrovačke biskupije, rođen je 6. lipnja 1946. u Novom Selu, u župi Kotor Varoš. Za svećenika je zaređen 24. ožujka 1974. u Rimu. Od 1. rujna 1998. djeluje kao voditelj HKM Siegen.

Bila je to prigoda sjetiti se i 25. obljetnice zauzetog i samozatajnog djelovanja Hildegard Živković na mjestu tajnice u HKM Siegen. Uz prigodni dar riječi zahvale izrekao joj je o. Bebić, a njezinom suprugu, socijalnom radniku u misiji Ivi Živkoviću, čestitao je 60. rođendan. Vlč. Grgić je u toj prigodi istaknuo kako velika zasluga u toj Hrvatskoj katoličkoj zajednici pripada supružnicima Živković.

Misno slavlje svojim je skladnim pjevanjem uveličao muški zbor iz Hilchenbacha „Cammerata vocale“ pod ravnanjem Jeusa Schreibera. Slavlje je nastavljeno u misijskim prostorajama, kada je ujedno proslavljen i Majčin dan. **Tekst i snimka: A. P.**

SINDELFINGEN Proslavljen Majčin dan

Ovaj dan posvećujemo svojoj rođenoj majci koja je oblikovala našu dušu i naše srce, koja zaslužuje našu najveću pažnju i ljubav. Kada smo ostavljali rođnu kuću i odlazili u tudi svijet, majka je za svakoga od nas brinula da ne krenemo putovima koji nisu blagoslovljeni pa nas njezina molitva prati na svakom našem putu, bez obzira kuda krenuli i gdje živjeli. To su stranci i izbjeglice uvijek duboko u srcu osjećali. Uz rođenu majku, velika je i uloga Marije, majke naše, jer je po Mariji materinstvo ušlo u plan Božjeg otkupljenja i blagoslova, imamo još i majku domovinu, koja nas je formirala i koja nas uvijek ponovo zove na stara ognjišta, riječi su voditelja misije fra Marinka Vukmana na početku proslave Majčina dana, održane u subotu 8. svibnja u organizaciji HKM Sindelfin-

gen u sindelfingenskoj dvorani „Klosterseehalle“. Četiri tisuće eura vrijednost je prikupljenog dobrotvornog prihoda, još jedne u nizu dobrotvornih priredaba HKM Sindelfingen namijenjenog napuštenoj djeci o kojoj se brinu časne sestre karmelićanke u Zagrebu te za dovršetak Doma za djecu s teškoćama u razvoju u Solinu. Program je održan pod geslom „Živote, ime ti je mati“ u kojem je sudjelovalo oko tisuću i petsto posjetitelja, među kojima su bili i konzulica Generalnog konzulata RH u Stuttgartu Katja Kovač, konzul Generalnog konzulata BiH Mijo Božić te voditelja Ureda za strance pri gradu Sindelfingenu Ahmad Amini.

U programu su sudjelovali Dječji zbor HKM, mala, srednja i velika folklorna skupina HKM Sindelfingen, Tamburaški sastav HKM Sindelfingen

te Tamburaški sastav „Matija Gubec“, Jasmina Junković, učenici Hrvatskih dopunskih škola iz Böblingena, Sindelfingena, Magstadta, Herrenberga i Leonberga, a program su vodile Antonija Radanović i Ana Bebek. Đuro Zrakić, svećenik i pisac poznatih knjiga o ljubavi i neljubavi obratio se okupljenima prigodnim riječima. Proslavu su svojom nazočnošću uveličali kapetan hrvatske nogometne vrste Boris Živković te njegov klupski suigrač Jurica Vranješ. Priređena je i velika tombola od 400 nagrada. U zabavnom programu nastupio je Zdravko Škender uz pratnju sastava „Krik“ te Matko i Brane.

Tekst i snimka: Biserka Lukan

BERLIN

Njemačka dobila novog predsjednika

Unedjelju 23. svibnja za novog njemačkog predsjednika je izabran Horst Köhler (61), i to kao kandidat CDU-CSU i FDP-a. Prije nego je postao predsjednikom, obnašao je službu ravnatelja Međunarodnog monetarnog fonda u Washingtonu. Nakon izbora za predsjednika Horst Köhler, koji je ujedno deveti po redu predsjednik Savezne Republike Njemačke, kazao je: „Želim biti predsjednik svih Nijemaca i svih građana Njemačke.“

BAD SÄCKINGEN Trideset godina misije

U nedjelju 9. svibnja Hrvatska katolička misija Bad Säckingen, danas Freiburg-Bad Säckingen, proslavila je 30. obljetnicu svoga postojanja i djelovanja. Svečanost je upriličena u Rheinfeldenu, u kojem živi najveći broj Hrvatica i Hrvata toga područja. Svečano misno slavlje u župnoj crkvi sv. Josipa predvodio je mons. Rainer Klug, pomoćni biskup i referent za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u nadbiskupiji Freiburg. S njime su suslavili voditelj misije fra Alojzije Duvnjak, fra Ivan Tolj i mjesni župnik K. Gasmann. Biskup Klug je cijelu misu, osim propovijedi, služio na tečnom hrvatskom jeziku. U svojoj propovijedi posebno je istaknuo kako su Hrvati već davno u Europi. Kao katolici odmah su našli svoje mjesto u krilu iste majke Crkve koja ih je primila kao svoje. Nakon euharistijskog slavlja, kod kojeg je pod vodstvom pastoralne suradnice Nade Kolić skladno pjevao sav okupljeni puk, slavlje je nastavljeno u župskoj dvorani. Najprije su djeca zaželjela dobrodošlicu biskupu Klugu. Zatim je fra Ivan Tolj pozdravio sve nazočne, ko-

jih se za ovu svečanost okupilo više od 300, i zaželio ocu biskupu ugodan boravak među Hrvaticama i Hrvatima. U ime župskog vijeća biskupa je pozdravio Viktor Soldo. Povijesni pregled nastanka i rada Hrvatske katoličke misije Bad Säckingen iznio je Stjepan Herceg, referent u centrali Njemačkog caritasa, koji je 8 godina djelovao kao socijalni djelatnik Caritasa na području misije. Nakon nekoliko ritmičkih i glazbenih točaka djece, Viktor Soldo je prikazao drugu stranu emigrantskog života i djelovanja, pogotovo onih Hrvatica i Hrvata koji su bili politički proganjani i godinama nisu smjeli u svoju domovinu. Na kraju je nastupila skupina „Viva“ iz Splita.

Počeci djelovanja hrvatskih svećenika na području Južnog Badena počinju s fra Danijelom Milasom još 1966. godine. Dolaskom četvorice svećenika 1971. godine, područje pokrajine Baden podijeljeno je na 4 misije. Budući da je HKM Freiburg bila najbliža području na Gornjoj Rajni, uz Švicarsku granicu gdje se u to vrijeme naselio veći broj Hrvatica i

Hrvata, misionar iz Freiburga brinuo se za vjernike na cijelom području. Prvi „poluslužbeni“ misionar prije osnutka same misije bio je fra Jerko Runje, franjevac trećoredac, koji je ujedno i prvi službeni dušobrižnik za Hrvate u Freiburgu. Godine 1971. ga je naslijedio fra Ivan Badurina. Kako je tih godina broj Hrvata na tom području rastao, fra Ivan se nije mogao sam brinuti za sve njihove duhovne potrebe. Svu problematiku fra Ivan iznosi najprije delegatu za inozemnu pastvu fra Bernardu Dukiću, a zatim i ravnatelj za inozemnu pastvu mons. Vladimiru Stankoviću. Nakon toga fra Ivan upućuje molbu za osnivanje nove Hrvatske katoličke misije za područje Gornje Rajne uz Švicarsku granicu od Basela i Lörracha do Erzinge na i Schaffhausena. Freiburska nadbiskupija pozitivno rješava zamolbu i 1. prosinca 1972. osniva se nova misija sa sjedištem u Bad Säckingenu. Misiju su kasnije vodili: fra Nikola Nižić, fra Alojzije Duvnjak, fra Stjepan Mikulan, fra Božo Rimac i fra Božo Bugarija. Kad je o. Bugarija nakon teških ratnih godina 2002. otišao iz misije, odlučeno je da upravo te misije preuzme HKM Freiburg. S.H.

WUPPERTAL Gostovao zbor župe Gospe od Zdravlja iz Splita

Od 23. do 25. travnja u HKM Wuppertal gostovao je zbor župe Gospe od Zdravlja iz Splita pod ravnanjem Mo fra Stipice Grgata i orguljašice s. Zorislave Radić. Za vrijeme boravka i nastupa u HKM Wuppertal posjetili su Köln te su pod vodstvom tamošnjeg voditelja misije fra Josipa Lucića razgledali kölnsku katedralu i važnije gradske znamenitosti, a također i grad Wuppertal prozivajući se poznatim wuppertalskim Schwebebahn (visećim tramvajem). U nedjelju 25. travnja zbor je pjevao na

misu u Wuppertalu, koju je predvodio i propovijedao fra Dušan Moro. Iza mise su održali koncert. Na kraju mise voditelj misije fra Ante Maleš je zahvalio, kako je kazao, tako slavnim zboru, koji već dugo godina svjedoči svoju odužnost svojoj župi i Crkvi Katoličkoj, i obiteljima iz svoje zajednice koji su ih ugostili. Toga dana u popodnevnim satima nastupili i na misi u Kölnu, nakon čega su nastavili put prema domovini. Ujedno je dogovoren i uzvratni posjet sljedeće godine za blagdan sv. Duje u Splitu. ■

FRANKFURT

Dan majki

Hrvatska je katolička župa „Ota Ante Antić“ u Frankfurtu proslavila je 8. svibnja Majčin dan pod geslom „Hvala ti mama“. Sve je na početku pozdravio župnik fra Petar Vučemilo, a među uzvanicima bio je i generalni konzul GK RH u Frankfurtu Petar Uzorinac. Majkama su podijeljene ruže. Za vrijeme bogatog programa članovi skupne „Croatia-Ensamble“ pod vodstvom Marijane Ivošević izveli su plesove iz Medimlja i Posavine. Pod vodstvom ing. Franje Akmadže izvedene su hercegovačke poskočice i „Lindo“. Plesove iz Baranje izvela je skupina pod vodstvom Silvije Bosnić i Marijane Lubine. Plesna skupina „Latino“ nastupila je pod vodstvom Anite Akmadža u izvedbi latinsko-američkih plesova te se pridružila i plesna skupina „Croatia-Ensamble“ s izvedbom „Ave Maria“ u koreografiji Hrvoja Ježića. Nakon duhovno-kulturnog programa, koji je vodila Nives Milardović, nastupio je pjevač Petar Grašo. Mario Šušak

RÜSSELSHEIM Biskup dr. Gubala pohodio misiju

U petak 18. lipnja pomoćni biskup Biskupije Mainz dr. Werner Gubala službeno je pohodio Hrvatsku katoličku misiju Rüsselsheim. Razgovarao je sa župnikom fra Berislavom Nikićem i pastoralnom suradnicom s. Esterom Marijić, a susreo se i s članovima župnoga vijeća koji su ga upoznali s dušobrižničkim radom u misiji te su se osobito pohvalno izrazili o radu s. Marijić s djecom i mladima. Biskup je ujedno zahvalio voditelju misije o. Nikiću na pozivu da sudjeluje na smotri zborova djece i mladih iz hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj, koja će se ove godine 17. listopada održati u Rüsselsheimu. **Berislav Nikić**

FRANKFURT Sastanak s predstavnicima i članovima društava

Generalni konzulat Republike Hrvatske u Frankfurtu organizirao je u nedjelju 23. svibnja u prostorijama Hrvatske katoličke župe „Otac Ante Antić“ u Frankfurtu sastanak s predstavnicima i članovima hrvatskih udruga, kulturnih i sportskih društava,

kao i ostalim hrvatskim iseljenicima.

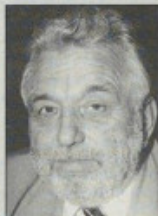
Poseban gost bio je Gordan Bakota, državni tajnik u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Hrvatske koji je održao uvodno predavanje o temi „Politika nove hrvatske Vlade prema iseljentištvu i suradnja Minis-

tarstva vanjskih poslova s iseljeničkim udrugama“. Posebno je istaknuto kako sadašnja Vlada radi na smanjenju administrativnih prepreka, privlačenju ulagača i omogućenju jednostavnijeg poslovanja.

N.N.

BEČ Umro publicist Carl Gustaf Ströhm — širitelj istine o Hrvatskoj

Novinar i publicist, veliki prijatelj Hrvatske, dr. Carl Gustaf Ströhm umro je u petak 14. svibnja u Beču. Na početku velikosrpske agresije na Hrvatsku doputovao je u Zagreb, gdje je živio sa svojom obitelji gotovo jedno desetljeće. Od 1992. bio je stalni kolumnist „Večernjeg lista“, pisao je za hrvatski politički tjednik „Glasnik“ i „Vjesnik“, radio reportaže i bio politički komentator na HRT-u. Dr. Ströhm je širio istinu o Hrvatskoj, poglavito za vrijeme velikosrpske agresije te tako pomagao afirmaciji te mlade srednjoeuropske države. **H/AP**

MÖNCHENGLADBACH

Festival hrvatskih zabavnih pjesama

Drugi po redu Festival hrvatskih zabavnih pjesama održan je u Mönchengladbachu 1. svibnja u punoj dvorani njemačke župe Marijina

Uznesenja. Na Festivalu, koji su organizirali pastoralni suradnik u HKM Krefeld Jozo Perleta i pastoralna suradnica iz HKM Moers Janja Vučić, nastupilo je 17 izvođača iz te dvije misije. Žiri, u kojem su bili Dragana Franjčević, Ana-Marija Gherbaz i Gordana Dünschede-Devide, prvo mjesto dodjelio je Gabrijeli Kozlovac (na slici) s pjesmom „Neka mi ne sva-ne“, drugo mjesto osvojila je Antonia Kuliš skladbom „Žena zna“, dok je Kristian Mandura zauzeo treće mjesto pjesmom „Iza devet sela“. Program je uspješno vodila Suzana Karić.

REGENSBURG

Hrvatima bavarska medalja za spašavanje života

Bavarski ministar — predsjednik Edmund Sroiber je u petak 7. svibnja na prigodnoj svečanosti u Regensburgu dodijelio medalje za spašavanje ljudskih života, a među nagrađenima je i troje hrvatskih građana. Kaja i Pero Knežević, koji više od 30 godina žive i rade u Münchenu, spasili su jednu ženu 11. studenoga 2003. godine izvukavši je iz zapaljenog stana.

To visoko priznanje dobio je i Vlado Šimić, koji je zajedno s petoricom njemačkih sugrađana 15. prosinca 2002. godine u Münchenu spasio čovjeka iz zapaljenog teretnog vozila. Ministar-predsjednik Stoiber je čestitao dobitnicima odličja istaknuvši kako je spašavanje ljudskog života veličanstveno djelo te da medalje simbolično izražavaju veliko poštovanje i priznanje za spašavanje ljudskih života.

H/AP

JUBILEJI

Marija i Ivan Makoš

Marija i Ivan Makoš nedavno su proslavili zlatni bračni jubilej u crkvi sv. Josipa u Offenbachu. Sakrament ženidbe sklopili su 1954. godine u Kutini. Ivan se u Njemačku doselio 1966., a Marija 1972. u potrazi za boljim životom. Rodili su dvije kćeri: Katicu i Vesnu, koje su im rodile četvero unuka. U toj je prigodi voditelj HKM Offenbach fra Nediljko Norac-Kevo blagoslovio prstenove kojima su se slavljenci znakovito prstenovali. Na kraju misnog slavlja kći Katica je zahvalila roditeljima na daru života i za svu brigu koju su pružili svojoj djeci. Slavlje je nastavljeno za obiteljskim stolom u misijskim prostorijama. K.D.

Marija i Alfred Matijašević

Na Uskrsni ponedjeljak, 12. travnja, u Stručcu, nedaleko od Popovače srebrni bačni jubilej proslavili su Marija r. Batković i Alfred Andrija Matijašević. Misno slavlje predvodio je župnik Mario Miglez koji im je zaželio obilje Božjeg blagoslova.

Valja istaknuti kako su Marija i Alfred dugogodišnji članovi crkvenog zbora u HKM Berlin, a Marija se u slobodno vrijeme vrlo uspješno bavi slikarstvom i pisanjem poezije. U sklopu tradicionalnog „Moslavačkog proljeća“, koje je održano toga dana u Stručcu, priređena je i izložba starina za koju je stihove napisala i pročitala slavljénica Marija.

Ivek Milčec

GAGGENAU

Drugi nogometni turnir hrvatskih dopunskih škola

U subotu 15. svibnja u Gaggenau je održan drugi po redu nogometni turnir hrvatskih dopunskih škola s područja koordinacija — Stuttgart, Mannheim i Ulm. Organizirao ga je organizacijski Odbor turnira. Na prostranom stadionu NK Croatia okupilo se 17 nogometnih ekipa s ukupno 170 igrača, koje je nakon himne zemlje domaćina i Republike Hrvatske, riječima dobrodošlice srdačno pozdravio predsjednik školskoga odbora Zoran Šimundža.

Prigodom proglašenja turnira otvorenim, izrazio je zahvalnost svim učenicima, učiteljima, trenerima, te svima onima koji su pridonijeli u priprema uistinu velike manifestacije. Utakmice su igrane od 10 do 17 sati kada je započeo kulturno-umjetnički program, koji je okupio preko 800 posjetite-

lja. Posebice valja istaknuti da su programu između ostalih nazočili i generalna konzulica GK RH u Stuttgartu dr. Vera Tadić te gradonačelnik grada Gaggenaua gospodin Grosse, koji su se ujedno i obratili načinnima. Nastupili su brojni izvođači i folklorne skupine među kojima je bila folklorna skupina „Zagreb“ iz Bruchsal, folklorna skupina „Mannheim“, ritmička skupina iz Gaggenaua te djeca —

solisti iz Mannheima i Baden-Badena. U skupini od 7 do 9 godina prvo mjesto osvojio je Karlsruhe, a drugo Gaggenau; u skupini od 9 do 13 godina prvo mjesto pripalo je Stuttgartu, drugo Bruchsalu, a treće Mannheimu, te u skupini od 13 do 15 godina prvo mjesto zauzeo je Karlsruhe, a drugo Gaggenau. Pobjedničkim ekipama dodijeljeni su pokali, medalje i zahvalnice. Lucija Šarčević

MARIENHEIDE KOD KÖLNA

Hrvatska i
Europska unija

Trideset i šesti susret Hrvatskoga Akademskog saveza (HAS), koji više od trideset godina okuplja hrvatske studente s područja Njemačke, a utemeljili su ga studenti teologije u Njemačkoj, održan je od petka 28. do ponedjeljka 31. svibnja u „Waldhotelu“ u Marienheide nedaleko od Kölna, u organizaciji HAS-a i Europske građanske akademije (ESTA). Ove se godine organizator odlučio za temu „Hrvatska i Europska unija (EU)“, a na susretu je sudjelovalo više od 50 sudinika. Predavanje o temi Hrvatska na putu u EU održao je Alen Legović. Dr. Tomislav Sunić je govorio u dva navrata. Prvi put o hrvatskom pristupu EU kao gospodarskoj šansi ili opasnosti gubitka nacionalne neovisnosti, a drugi put o današnjem značenju katolicizma u Hrvatskoj. U predavanju mr. Kristijana Turkalja, koji djeluje pri Misiji Republike Hrvatske pri EU bilo je riječi o

zajedničkoj ribarskoj politici EU u odnosu na sredozemlje. Dr. Siniša Kusić svoje je predavanje naslovio „Utjecaj privatizacije na gospodarstvo u okviru integracije u EU“, dok je prof. fra Hrvatinić Gabrijel Jurišić održao isprno predavanje o temi Europa i fra Andrija Kačić Miošić. Dr. Sunić je posebno istaknuo kako katolicizam u Hrvatskoj ne predstavlja samo vjerski već i nacionalni fenomen te kazao da nije bilo Svetoga Oca i Katoličke Crkve kako ne bi bilo ni Hrvatske, a posebne zasluge Crkvi, kako je kazao, pripadaju za očuvanje hrvatskoga nacionalnog identiteta.

O. Jurišić je, podsjetivši kako je u prigodi 300. obljetnice rođenja fra Andrije Kačića Miošića Ministarstvo prosvjete i športa RH 2004. godinu proglasilo „Kačićevom godinom“, istaknuo kako je Kačić jedan od tvoraca hrvatskoga standardnoga književnog jezika (štokavske ikavice) te kako je, poglavito djelom „Razgovor ugodni naroda slovinskoga“ imao veliki utjecaj ne samo na hrvatsku već i na europsku književnost. U kulturnom programu nastupila je prof. Malkica Dugeč s rukovetom svojih pjesama i novela. Na svetkovinu Duhova, u nedjelju 30. svibnja, misno slavlje predvodio je o. Jurišić. **Tekst i snimka: A. P.**

U SPOMEN

Joso
Gojević

U Aachenskoj je klinici od posljedica šećerne bolesti preminuo 31. siječnja Joso Gojević, a pokopan je 5. veljače na mjesnom groblju u rodnom Kijevu. Rođen je 15. listopada 1936. godine. Godine 1961. emigrirao je u Trst te je pripadao generaciji emigranata, koji su vjerovali da će sa Zapada doprinijeti stvaranju samostalne, slobodne Hrvatske. Nekoliko je mjeseci nakon toga proveo u logoru u Italiji, da bi uz pomoć prof. Draganovića 1962. godine stigao u Saarbrücken, u Njemačku. Iz Saarbrückena odlazi u Neunkirchen, pa u Bonn, a godine 1970. nastanjuje se u Aachenu u kojem se oženio i ostao do svoje smrti. Joso Gojević je pomagao svaku vjersku i nacionalnu akciju. Uvijek je bio u prvim redovima, pa i onda kada je to bilo opasno. Posebno je pomagao studente, ali i druge, zapošljavajući ih kod sebe (bio je samostalni šumski djelatnik). Vjerovao je u osamostaljenje Hrvatske, zato je i živio. Nažalost, bolest mu nije dozvoljavala da se trajno vrati u domovinu. Želja mu je bila da bude pokopan u rodnom Kijevu, koju su mu supruga Zdenka, kći Dubravka i sin Tomislav ispunili. **M.K.**

OBAVIJESTI

Komemoracija u povodu 15. obljetnice smrti vlč. Vilima Cecelje održat će se u subotu 26. lipnja u pastoralnom centru „Vilim Cecelja“ u Svetom Iliji kraj Varaždina. Daljnje obavijesti: tel. 06174 291145; fax. 06174 219199

Dan misije i 25. obljetnica svećeničkog ređenja osmorice svećenika franjevacu Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu, među kojima je i voditelj HKM Sindelfingen fra Marinko Vukman, proslavit će se u nedjelju 4. srpnja u Sindelfingenu. Misno slavlje u crkvi Presvetoga Trojstva u 12.30 sati predvodit će delegat fra Josip Bebić. Milodari toga dana bit će namijenjeni za izgradnju crkve Hrvatskih mučenika u Udbini u Lici. Nakon misnog slavlja za sve se priređuje u dvorani „Klosterseehalle“ zajednički ručak te prigodni duhovno-kulturni program i zabava.

Musikhaus Cremer već 25 godina instalira „ALLEN-Norgulje“ u crkvama svih konfesija. Stručni savjeti temelje se na osnovi 20-godišnjeg iskustva u praktičnom djelovanju gradnje orgulja, te na intonaciji digitalnih instrumenata, kao i samoj prodaji. ALLEN-orgulje su dugog vijeka (10 godina puna garancija) i pristupačnih cijena. Daljnje obavijesti: Musikhaus Cremer, Walter Arendt Str. 5, 51503 Rösrath/Germany; E-mail: info@musikhaus-cremer.de; www.musikhaus-cremer.de; tel. 02205 911977.

XX. SVJETSKI DAN MLADEŽI — KÖLN 2005.

SUSRETI PO BISKUPIJAMA OD 11. DO 15.8.2005. — SREDIŠNJI SUSRET U KÖLNU OD 16. DO 21.8.2005.

Na putu pomirenja

Točno prije 20 godina započelo je jedinstveno putovanje svijetom: papa Ivan Pavao II. povjerio je mladima svijeta jedan veliki drveni križ, koji je otada obišao gotovo sve krajeve svijeta. Bio je na Ground Zero u New Yorku kao i na Sjevernom polu, prošao je kroz sirotinjska prigradska naselja, zatvore i pješake zone velikih gradova. Taj križ nosi Isusovu poruku svugdje gdje ljudi žive i rade. Nitko više ne može nabrojati koliko je ruku nosilo taj križ, pomirenja i za koliko je mladih taj križ postao jedinstvenim znakom vjere, nade, ljubavi i pomirenja.

Kao što smo već pisali, taj križ je ponovno na putu. Od blagdana Cvjetnice on putuje Njemačkom pod geslom: „Kreuz bewegt — Auf dem Weg der Versöhnung“ („Križ pokreće — Na putu pomirenja“). Taj jedinstveni put križa pripravlja na osobit način ovu zemlju i ljude na Svjetski susret mladeži sljedeće godine u Kölnu. Tako će se taj križ naći u biskupiji Limburg (Frankfurt, područje Rajna-Majna i Westerwald) od 12. do 19. rujna. Na susret i na nošenje toga križa pozivaju se i mladi i drugi hrvatski katolici u ovoj zemlji. Možda će to neupućenima izgledati smiješno, ali svima onima koji imaju smisla za dubinu smisla poruke toga križa, susret s tim križem bit će istinski duhovni doživljaj. To obično drvo križa nosile su i dotakle milijuni ruku. U njemu su urezane čežnje i molitve mnoštva ljudi, posebice mladih, koji žele dobro i mir ovdje svijetu. Njegova poruka počiva na poruci Isusova križa: poruci nenasilja, predanja Bogu i nade protiv sva-ke nade u dobro usprkos zlu, u život usprkos smrti. Dotaknuti jedan takav križ i nositi ga znači Božju blizinu, za ljubav prema bližnjemu i odluku za kreiranje i čuvanje boljšeg i ljepšeg svijeta. Ovaj križ je Isusov križ, a to znači križ sviju ljudi, bez obzira na vjersku, rasnu ili nacionalnu pripadnost odnosno na položaj ili zdravstveno stanje. Pod ovim križem ima mjesta za sve. Kada je Papa u Rimu predavao taj križ mladima, rekao je: „Neka vas ovaj križ pokrene, a njime pokrenite nešto u našoj Crkvi i našem

svijetu!“ Tu poruku ne bi trebalo shvatiti samo kao jednu od mnogih poruka, koje na jedno uho uđu, a na drugo izidu. To je ozbiljna poruka, napose mladima: pokrenuti se, krenuti na put, razmisliti o svojoj vjeri, Crkvi, svome životu i pokušati pokrenuti i promijeniti neke stvari. Tko će to učiniti, ako neće mladi!

Duhovni događaj

„Svjetski susret mladih je prije svega i ponajprije duhovni događaj; mladi ljudi smatraju se hodočasnici. Stoga su u danima susreta predviđena svakodnevna euharistijska slavlja i druga bogoslužja“, piše generalni vikar biskupije Limburg dr. Günther Geis, moleći sve svećenike i pastoralne suradnike i suradnike, kao i sve crkvene namještenike (sakri-

stane, tajnice, kućepazitelje) da u te dane budu na svojim radnim mjestima i da svoj godišnji odmor planiraju izvan toga vremena. Osobito se već sada upozorava na pravodobno planiranje godišnjega odmora. O tome su već obaviješteni crkveni namještenici, njihovi poslodavci, župna i pastoralna vijeća. Samo u biskupiji Limburg očekuje se 10 do 15.000 mladih gostiju iz cijeloga svijeta. Poželjno je da se većina njih smjesti po obiteljima. Prilika je to i za hrvatske obitelji u Njemačkoj da u svoje domove prime mlade vjernike iz drugih zemalja, da se upoznaju, zbliže, zajedno mole i izraze vjeru u jednoga Boga i u jednu katoličku (sveopću, svjetsku) Crkvu, čiji je sastavni dio i naša Crkva u Hrvata. Ako ne bude dovoljno mjesta u obiteljima, mladi će se smjestiti po ►

Križ Svjetskog dana mladeži nedavno je stigao i u Berlin

Slika: WITgGmbH

Andeo blagosti

Ako si išao u školu blagog čovjeka, i sam možeš postati anđelom blagosti za ljude koji su bijesni na sebe, koji same sebe osuđuju i očajavaju nad sobom i svojim pogreškama.

Blago jesensko svjetlo meni je uvijek slika čovjeka koji blagim pogledom gleda na sebe, na svoje pogreške i slabosti, na ljude i njihovu čovječnost. Svo-
jim blagim pogledom uranja svoju vlastitu stvarnost i stvarnost ljudi oko sebe u blago svjetlo. U blagom jesenskom svjetlu sve biva lijepo. Blistaju šareni listovi na stablu u svojoj ljepoti. I suho je stablo lijepo. Sve dobiva svoj vlastiti sjaj. Poznam stare ljude iz kojih zrači blagost. Ugodno mi je u njihovoj blizini. Rado se zabavljam s njima. Tu izvire doživljaj kako smijem biti onakav kakav jesam, i privola: „Ipak je sve dobro.“ Stari ljudi često su imali potresa u životu. Prolazili su kroz životne uspone i padove. Sada, u jesen svoga života, na sve gledaju blagim pogledom. Ništa im ljudsko nije strano. Ništa ne osuđuju. Oni dopuštaju da tlo bude obasjano blagim jesenskim svjetlom, baš onako kako je i nastalo. Srednjovjekovna riječ „milde“ dolazi od „mahlen“ (mljeti). „Mild“ znači „zermahlen“ (samljeven), „fein“ (fin), „zart“ (nježan), „weich“ (mekan), „sanft“ (blag). Čovjek po prirodi jedva da je blag. Blagost pretpostavlja proces mljevenja. Tek po tom procesu tvrdo zrno postaje mekano i dobroćudno. „Mollig“ dolazi od mola, mlinskog kamena. Blagi starci samljeveni su mlinom života. Imali su krize, bili su očajni. Prolazili su tamnim tjesnacima. Borili su se sa svojim pogreškama i slabostima i uvijek iznova gubili. Ali su uvijek iznova i ustajali i dalje se borili. Mlini kamen njihove sudbine izbrusio ih je u blage. Oni se nisu bunili protiv toga mlininskog kamena. Izrekli su svoj da tom mljevenju. Tako su postali blagi. Možda su došli do iskustva anđela što ga je izrazio Werner Bergengruen u svojoj molitvi anđelu:

*„Brate anđele, svaku noć,
hvatali me demoni, ali si se ti,
čuvaru moj, svojim krilima
borio do zore za mene...“*

*Bratski si me nosio
kroz paklenu zemlju,
na strmou klisuri
stepenice mi probio,*

*užem i klupkom obranio,
pred mojim hodom
zidove razdijelio,
ja sam se često tužio,
a ti si me vjerno držao,
makar sam bio nezahvalan i bez pozdrava.
Anđele, budi moj pratilac,
sve su ceste puste.
Anđele, trgni me iz vremena.*

*Anđele, kako bi bilo da me
još jednom vodiš. Tada si slobodan.*

*Skini kamen s prsiju mojih.
Ne puštaj me samog, anđele.“*

Očito je pjesnik iskusio da ga je anđeo blagosti nosio kroz pakao i provalije, da je bio samljeven i postao blag. Blagost i nježnost idu zajedno. Za monaškog pisca Evagriusa Ponticusa nježnost je oznaka duhovnog čovjeka. Askeza koja čovjeka čini tvrdim i nekritičkim prema sebi, bezvrijedna je. Samo tko je nježan poput Davida i Isusa, taj je razumio nešto od duhovnoga puta. Tko je tvrd i druge sudi, taj nije svladao svoje pogreške i slabosti. Samo ih je potisnuo. Borio se silom protiv njih. I sada tom istom silom ide protiv drugih. Nije samljeven u mlinu istine. I tako nikada nije postao mekan, nježan i blag. Želim da u svom životu susretnes mnoge anđele blagosti. Osjetit ćeš kako ti takvi ljudi čine dobro. Možda već znaš blage ljude. Traži njihovu blizinu, govori s njima, pitaj ih kako su postali blagi. Od njih možeš učiti blagi pogled koji tvoj život uranja u blago svjetlo jeseni. Ti ljudi svemu u tebi, i neuspjesima daruju čast i ljepotu. Ako si išao u školu blagog čovjeka, i sam možeš postati anđelom blagosti za ljude koji su bijesni na sebe, koji same sebe osuđuju i očajavaju nad sobom i svojim pogreškama. Ne trebaš im mnogo govoriti. Možda u tvome blagom pogledu osjete da i svoj život mogu gledati drugim očima, ne samo tvrdim i osuđujućim, nego blagim i nježnim pogledom, koji sve uranja u blagu svjetlost jeseni. **Priredio: Jozo Župić**

►župnim i sportskim dvoranama, školama i drugim javnim ustanovama.

Biskupijski predstavnici u tome su već obavijestili gradske vlasti i zamolili ih za pomoć i suradnju. U prvom dijelu Svjetskoga dana mladeži, dakle u danima susreta po biskupijama (11.—15.8.2005.) svaka župa i zajednica može kreativno pripremiti i urediti te dane. Ipak se preporuča da se mladi pozdrave i smjeste 11.8.; da se 12. 8. socijalno angažiraju (posjeti bolesnicima, beskućnicima, staračkim domovima, hendikepiranima; da 13.8. sudje-

luju u kulturnom programu i razgledavanju turističke znamenitosti; da 14.8. sudjeluju u bogoslužju i da se 15.8. susretnu na središnjem biskupijskom susretu i susretu s biskupom.

Važne obavijesti i termini

Prva postaja Križa mladih u Limburgu u katedrali je u nedjelju 12.9. 2004.; treća i peta postaja u Königsteinu i Frankfurtu 15.9.

Obavijesti, prijedloge i ideje mogu se dobiti ili poslati na sljedeće web stranice:

www.jugend-arbeit.net

www.wjt2005.de

www.wyd2005.org

Svaka župa i zajednica imaju povjerenika za Susret mladeži. Osim toga u biskupiji Limburg mogu se i telefonski kontaktirati Sonja Glück (tel. 069 1 50 11 75) odnosno dušobrižnik mladih Wolfgang Pax (Rossmarkt 12, 65549 Limburg) ili bilo koji svećenik i pastorlani suradnik. Valja spomenuti da su u svim crkvama već izloženi prospekti i listići sa svim važnim obavijestima. **T.G.**

Srednjoeuropski katolički dan

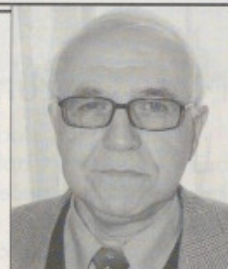
Rješenje pošaljite najkasnije do 1. srpnja 2004.

Mariofil Soldo	Konj u dobi između ždrebeta i puleta	Geslo	Meso od ovna, ovčetina, bravetina	Poluga	... Dobre nade	Američki glumac, Armand	Tekstilni proizvod	„Naval Air Base“	Italija	Njemački filozof, Immanuel	Najniži muški pjevački glas	Zemlja sudionica	Aluminij	Tijela slična kugli
Ovratnik		▽									Engleska glumica Dors	▽		
Zemlja sudionica	▷								Pjevač Topić	▷				
Kineska vladarska dinastija					Košarkaš, Arvidas	▷			Kukac Zalčar	▷				„East“
Esad od milja				Grčki Bog šuma	Uri je ...			Zakupnik stana						Vrsta leptira
				Otan Kučera				„Citat“						
Veće proizvodno postrojenje	▷									Čelik, ocal	▷			
Sudbina, kob, udes	==									„Račun“				
Jedini	▽								Američki redatelj, Sam	▷				
									Kisik	▷				
... Jose ili ... Juan				Glumica Diane							Hrvat izraelsko društvo			
				Otac Isusove majke							Strip-crtac Andrija			
Stupanje ženske osobe u brak														
Patvrdna riječ			... i ona							Pjevačica Cetinić				Nadimak košarkaša Jordani
			Čokat							Šarena dugorepa papiga				
Državni proračun	▷									Sveučilište u Los Angelesu				
Mjesto održavanja	▽													
Slovenski slavist Matija										Renij			„Iznos“	
Otrovan bezbojni plin													Riječni otok	
										Vrsta lovačkog psa				
Robert Orhel			„Metar“											Oblikovati crtama
			Polemičari		Rate		„Rabat“	Dugotrajna nesvijest	Osoba odgovorna za štetu, prekršaj	Šetalište	Manja vojnička postrojba			
Pokojni bubnjar Ivandić				Oml. rukometni klub					Tursko javno kupalište		„Rizma“			
				O. Depolo										
Organizam koji za život treba kisik						Uzvik izričite iznenađenje ili čuđenje				Čiril Iveković			„Razred“	
										Sestra od milja			Proizvođač ulja	
„Zapad“		„I druga“				Četvrti planet					Egip. Božica neba			
		Novozelandska papiga				Narodno glazbalo					Rimski: 1004			
Uzvik pri ispijanju „do dna“				Na danu sudjeluje Ivan Cankar										
Publicist i političar Sloven							Motociklist, Nobuatsu						Ante Tomić	
							„Alf“						Austrija	
Svjetovnost									Nomadski narod, obri					

Dozvola boravka (Aufenthaltserlaubnis)

Piše:
Niko Radat

Svaki stranac koji legalno želi boraviti u Njemačkoj mora imati dozvolu boravka. Stoga je dobro ukratko reći nešto o tome jer još uvijek pojedinci imaju problema pri dodjeli ili produžetku boravka.

Ima više vrsta boravaka. Prva tri samo ćemo usputno spomenuti jer se oni odnose na specifične situacije i ne odnose se na prvu generaciju i njihove članove obitelji koji su redovitim putem došli i borave u Njemačkoj.

Izbjeglice iz Hrvatske i iz Bosne i Hercegovine su dobivali „Duldung“ (trpeći boravak) koji je dodjeljivan iz humanitarnih razloga radi ratnih prilika. Po prestanku ratnih djelovanja i smirivanja situacije svi su se morali vratiti jer na osnovu „Duldunga“ se nije mogao dobiti redoviti boravak, makar su neki ostali i više godina u Njemačkoj.

„Duldung“ se također dodjeljuje onim strancima koji trebaju biti protjerani iz Njemačke, ali postoje neke pravne smetnje pa to trenutno nije moguće učiniti (na primjer njihova zemlja ih ne prihvaća ili im ne želi izdati nikakvu ispravu s kojom mogu putovati) (§ 55 i 56 AuslG — skraćena za Ausländergesetz od 9. srpnja 1990.).

Druga vrsta boravka je Aufenthaltserlaubnis koji se dodjeljuje onim strancima koji su po ulasku u Njemačku podnijeli zahtjev za azil, isti im je odbijen, ali ih Nijemci iz humanitarnih razloga radi još nerazjašnjene situacije u njihovim zemljama ne mogu poslati natrag. Čim se situacija smiri oni se moraju vratiti u svoju zemlju (§ 30 AuslG).

Treći oblik boravka je odobrenje (Aufenthaltsbewilligung), a dodjeljuje se onim strancima koji dolaze u Njemačku na određeno vrijeme (na primjer studij, posao na određeno vrijeme, preko domaćih poduzeća, bolničko osoblje, kuhari itd.). Obično se dodjeljuje na dvije godine i može se iznimno produžiti još na dvije godine, ako za to postoje opravdani razlozi (§ 28 AuslG).

Stranci koji su do poznate zabrane dolaska nove radne snage iz studenog 1973. (Anwerbestopp) dobili

dozvolu boravka, njihova ovdje rođena djeca kao i članovi obitelji (bračni partner i djeca) koji su dobili boravak u okviru spajanja obitelji (Familienzusammenführung) mogu, ako su ispunjeni ostali uvjeti, dozvolu produžavati, odnosno zatražiti neograničeni boravak.

Dozvola boravka (Aufenthaltserlaubnis) može biti ograničena i neograničena. Ako je ograničena onda se mora na vrijeme produžavati.

Pravo na neograničenu dozvolu boravka (unbefristete Aufenthaltserlaubnis) se može postići nakon 5 godina boravka s ograničenom dozvolom boravka (Aufenthaltserlaubnis). Zaposleni mora posjedovati radnu dozvolu, imati odgovarajući stan za sebe i članove obitelji (12 kvadrata za odrasle osobe, 8 kvadrata za djecu ispod 6 godina), imati dovoljno primanja od kojih može živjeti cijela obitelj (ako na primjer supruga ne ra-

Neograničena dozvola boravka ne daje nikakvu veću pravnu sigurnost od ograničene, ali je prednost da se ne mora uvijek nanovo produžavati.

di onda se uzima u obzir muževa zarada) i poznavati toliko njemački jezik da se može na jednostavan način njime služiti (§ 24 AuslG).

Neograničena dozvola boravka ne daje nikakvu veću pravnu sigurnost od ograničene, ali je prednost da se ne mora uvijek nanovo produžavati.

Pravno najjači oblik boravka je PRAVO NA BORAVAK (Aufenthaltsberechtigung). Tu vrstu boravka, koji je također neograničen, ostvaruje onaj stranac koji posjeduje najmanje 8 godina dozvolu boravka (Aufenthaltserlaubnis), sebe i obitelj može uzdržavati od vlastitih prihoda, ima najmanje 60 mjeseci radnog staža, u zadnje tri godine nije bio kažnjavan kaznom zatvora od najmanje 6 mjeseci ili novčanom kaznom od 180

dnevnica i dobro poznaje njemački jezik (§ 27 AuslG).

Za suprugu koja ne radi a boravi najmanje 8 godina u Njemačkoj vrijedi ako muž dovoljno zarađuje s tim što sama mora dokazati poznavanje njemačkog jezika.

„Aufenthaltsberechtigung“ se ne dodjeljuje automatski nego na zahtjev i moraju se ispuniti svi uvjeti da bi se ostvarilo to pravo.

Dobro je da svatko tko ispunjava uvjete zatraži pravo na boravak jer je to pravno najjači oblik boravka. O važnosti te vrste boravka bit će riječi u sklopu govora o uskraćivanju boravka ili izgonu. Mnogi misle da im je dovoljno ako posjeduju neograničeni boravak. Kada pak dođu u mirovinu koja je često mala, a supruga nije radila pa se zatraži socijalna pomoć ili minimalna mirovina (Grundsicherungsrente), može se dogoditi da nakon određenog vremena dobiju pismo od Ureda za strance da moraju napustiti Njemačku ili dokazati da mogu živjeti bez socijalne pomoći.

Iako je zakon za strance jednak za cijelo područje Njemačke različito se primjenjuje u pojedinim pokrajinama. Mi ga donosimo onako kako se taj zakon primjenjuje u Bavarskoj, a poznato je da ga Bavorska najstrožije primjenjuje.

Za dodjelu boravka su nadležni uredi za strance (Ausländeramt, odnosno Landratsamt) u gradu ili mjestu u kojem osoba boravi. Ako je dozvola boravka na određeno vrijeme, mora se paziti da se njezino produženje na vrijeme zatraži. Dozvola boravka se unosi u važeću putnu ispravu pa ako se ima neograničeni boravak ili pravo na boravak koje ne treba produžavati, mora se paziti da se na vrijeme izvadi nova putovnica i to se javi Uredu za strance koji će nakon toga boravak prenijeti. Ured za strance je također dužan dati sve potrebne informacije u svezi boravka.

U sljedećem nastavku bit će govora o dovođenju članova obitelji (Ehegatten — odnosno Kindernachzug) i o prestanku važenja boravka, odnosno izgonu iz Njemačke. ■

Nesporazum

Došao jedan stariji čovjek na autobusni kolodvor u Čaplinu i reče djevojci koja je radila u pečenjarnici da mu na brzinu napravi jedne čevape. Dok mu je djevojka pripremala čevape, upita ga:

— S čim ćete?

A on k'o iz topa odgovori:

— S onim u 6, ako stignem.

Tramvaj

Susrela se dva prijatelja na tramvajskoj postaji u Zagrebu te će jedan drugome:

— Jesi li se oženio?

— Nisam — odgovori drugi.

— Pa što čekaš?

— Tramvaj?

Molitva jedne supruge

— Molim te, Bože, za strpljivost i za mudrost da razumijem svoga muža i za ljubav da mu oprostim sve njegove propuste i loše ponašanje prema meni i našoj djeci, jer, Bože, ako te budem molila za snagu, onda ću ga prebiti na mrtvo ime. Amen!

I'm sorry

Na jabuke koje je jedna starija gospođa složila na splitskoj pijaci naiđe jedan stranac i nepažnjom ih sruši. Nato će gospođi:

— I'm sorry.

— A ona će njemu:

— Kako si i' zna sorit, tako ih i složila.

Baterija

Razgovaraju dva Dalmatinca.

— Ja uvijek ostavin svitlo u vili zbog provalnika.

— Ne treba njima svitlo, imaju oni bateriju.

Reumatizam

Reumatizam je pojam koji obuhvaća različite bolesti sa sličnim simptomima. Za te je bolesti karakteristična veza s promjenom vremenskih prilika, što se odražava posebnim bolovima, koje nazivamo trganje. Obično bolovi „putuju“ po tijelu. Iz praktičnih razloga dijelimo reumatične bolesti na upalne (pravi reumatizam) i degenerativne. Postoje i mješoviti oblici (npr. degenerativna upala). Predstavnik prve je reumatična groznica, koja obično prelazi u kronični oblik. Često se ponavlja, te je najčešći uzrok srčanih grijehaka. U upalni reumatizam ubrajamo i upalu kralježnice. Degenerativni reumatizam može nastupiti u raznim oblicima. Brzina sedimentacije crvenih krvnih tjelešaca u tom slučaju obično nije povećana, kako je to slučaj kod reumatske

vrućice. Uzroci reumatizma su različiti; kod istog oblika ima ih više. Tako su kod degenerativnog reumatizma značajni neurohormonalni poremećaji (npr. klimakterična artropatija); kod artroza, preopterećenost; kod mišićnih geloz, prehlada; kod ishijasa, smanjivanje B1 vitamina. Izgleda da svi ovi različiti uzroci zahvaćaju vezivno tkivo, i to zbog slabe funkcije kore nadbubrežne žlijezde i njoj nadređene hipofize. Prema lokaciji reumatizam dijelimo na zglobovi, mišićni, živčani i unutarnji ili visceralni. Liječenje reumatizma je individualno, a ravna se prema uzroku, obliku i stadiju bolesti (fiziikalna terapija, masaža, lijekovita vrela i dr.). S obzirom da je reumatizam kronična bolest, koja mnoge bolesnike čini praktično invalidima, treba ga shvatiti ne samo kao medicinski već i kao socijalni problem. ■

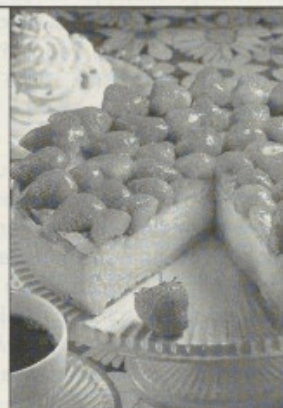
Kolač od sira s jagodama

Sastojci za kalup promjera 24 cm: 25 dkg brašna; 12,5 dkg maslaca; 10 dkg šećera; 1 žutanjak; 25 dkg svježeg kravljeg sira; 10 dkg šećera; 1 prašak za puding od vanilije; naribana korica 1 limuna; 4 jaja, 1/4 l slatkog vrhnja; 50 dkg jagoda; 1 crveni preljev za tortu.

Od 12 komada svaki ima 370 kalorija.

Zamijesite tijesto od prosijanog brašna, maslaca, šećera i žutankja. Zamotajte ga i stavite na dva sata u hladnjak. Zagrijte pećnicu na 200

stupnjeva. Razvaljajte tijesto na pobrašnjenoj površini, pa njime obložite dno i stjenku okruglog kalupa. Nabockajte tijesto vilicom, pecite 10 min na drugoj prečki odozdo. Promiješajte sir sa šećerom, praškom za puding, limunovom koricom i jajima. Čvrsto istucite vrhnje, pa ga primiješajte smjesi. Tijesto napunite mješavinom od sira i pecite jedan sat. Pustite da se malo ohladi. Jagode operite, ocijedite, prepolovite i poslažite na kolač. Pripremite preljev prema uputama na omotu, pa njime prelijte jagode. ■

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

Ž	I	V	J	E	T	I	I	Z	B	O	Ž	J	E
U	K	R	A	J	I	N	K	A	□	N	A	O	R
S	R	A	M	O	T	A	□	S	N	A	G	E	□
T	I	N	A	□	O	T	R	T	I	□	O	L	A
R	Š	□	J	P	□	L	O	□	Š	O	R	□	N
I	T	□	K	O	P	I	R	A	T	I	□	S	T
N	E	K	A	K	A	V	□	N	A	V	A	L	E
A	□	A	□	O	□	□	□	□	□	□	□	□	□
□	S	T	A	P	□	□	□	□	□	□	□	□	□
Š	K	O	L	A	□	□	□	□	□	□	□	□	□
P	I	L	A	T	□	□	□	□	□	□	□	□	□
O	K	I	T	I	□	□	□	□	□	□	□	□	□
R	A	Č	A	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
E	□	K	S	A	N	T	O	F	I	L	□	R	U
T	R	I	T	I	K	A	L	A	□	I	P	A	K
□	A	D	□	D	R	V	O	R	E	Z	A	C	□
U	D	A	J	A	□	A	V	A	M	□	R	I	K
L	A	N	E	□	A	N	O	D	I	N	I	J	A
M	R	I	J	E	T	I	□	□	□	L	I	P	A

Nagrađen: David Jambrak, Stuttgart

NJEMAČKA

Hrvati u marijanskim
svetištim

Više od petnaest tisuća Hrvata i ove je godine na blagdan Marije Majke Crkve u ponedjeljak 31. svibnja hodočastilo u marijanska svetišta u Njemačkoj: Neviges, Marienthal, Hildesheim i Deggingen. U Gospinom svetištu u Nevigesu unatoč lošem vremenu okupilo se više tisuća vjernika iz hrvatskih katoličkih misija iz regije Sjeverna Rajna i Vestfalija te skupina vjernika iz HKM Luxembourg.

Misno slavlje u crkvi Marije Kraljice Mira predvodio je predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine banjalučki biskup dr. Franjo Komarica u zajedništvu s dvadeset svećenika, uglavnom voditelja hrvatskih katoličkih misija, koji su predvodili vjernike na hodočašće, a koje je organizirala Hrvatska katolička misija Mettmann.

Biskup Komarica je, prenoseći pozdrave biskupa iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske, posebno pozvao vjernike na molitvu za duhovna zvanja te istaknuo kako će se nedostatak svećenika u budućem razdoblju odraziti i na stanje u hrvatskim katoličkim misijama. Nije dovoljno samo biti pozvan od Boga u njegovu zajednicu, već je zadatak svakoga vjernika da djeluje uz Božju pomoć u svojoj obitelji i životnoj sredini, kazao je biskup Komarica,

dodavši kako su upravo svetišta ona mjesta na kojima se vjernici napune duhovne snage, kako bi uvijek ponovno u svome životu mogli ići dalje.

Na kraju mise mons. Komarica je upoznao vjernike posebno sa stanjem Hrvata katolika u Bosni i Hercegovini, te je zahvalio svima za ljudsku i kršćansku solidarnost za vrijeme rata. Nakon hrvatske himne „Lijepa naša“, u ophodu se išlo do zavjetne kapelice u crkvi Marije Kraljice Mira te se pred Gospinim likom molilo za duhovna zvanja, a predana je i zavjetna svijeća Hrvata okupljenih na hodočašću Mariji Kraljici Mira.

Vjernici su sudjelovali i u pobožnosti križnoga puta i molitvi krunice, a imali su prigodu i za sakrament ispovijedi.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

FRANKFURT

Pošalji svoga Duha,
Gospodine!

Usubotu 29. svibnja, u katedrali sv. Bartolomeja u Frankfurtu, na poziv limburškog biskupa dr. Franza Kamphausa sastali su se vjernici zajednica drugih materinskih jezika na duhovsko euharistijsko slavlje.

Na početku euharistijskog slavlja sve nazočne je pozdravio vlč. dr. Robert Nandkore, referent za međukulturalni pastoral. Euharistijsko slavlje predvodio je biskup Kamphaus u koncelebraciji s više od trideset svećenika, među kojima je bio i fra Željko Tolić, provincijal Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja iz Splita te delegat za talijansku pastvu u Njemačkoj o. Gabriele Parolin i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić. U svojoj propovijedi biskup je, uz ostalo, istaknuo kako se Crkva danas u Njemačkoj i većem dijelu Europe susreće s problemom opadanja vjernika, za razliku od ostalih dijelova svijeta gdje broj vjernika raste. Iako se održavaju brojne konferencije, sastanci i razvijaju debate, no sve to bitno ne doprinosi rješavanju toga problema. Srž problema leži puno dublje. Isus je došao na zemlju zapaliti oganj, oganj ljubavi. Oganj i plamen zrače. Crkva danas ne zrači dovoljno. Treba zračiti iznutra i to ne samo kroz pojedince, već i kroz zajednice da bi se što više ljudi oduševilo za Krista. Ne smije se zatvarati, već treba izlaziti van — na trgove i svjedočiti Evanđelje. Propovijed je zaključio molitvom: „Pošalji svoga Duha, Gospodine, da u nama upali vatru Tvoje

ljubavi.“ Biskup je s radošću pozdravio i projekt „Spring“. Četrnaest osoba iz Crkava koje djeluju u misijskim zemljama, poslao je u 7 njemačkih kat. župa da se uključe u rad zajednica. U euharistijskom slavlju je svaka zajednica na svom jeziku aktivno sudjelovala pjesmom i molitvom. Zajednice su na oltar prinijele ukupno 3711 €. Zbor poljske zajednice skladno je otpjevao a cappella jednu popričesnu pjesmu, dok je zbor Hrvatske katoličke župe Frankfurt pjevao „Missu de Angelis“ na latinskom. Lijep dojam ostavili su predstavnici Indonezije s glazbenim prilogom nakon prvog čitanja. Vjetnamska djeca, obučena u narodne nošnje s cvijećem i svijećama u rukama, izvela su zahvalni ples pred Gospinim oltarom. Unatoč različitosti jezika i kultura, bilo je lijepo doživjeti jedinstvo vjere kroz molitvu, sviranje, pjesmu i ples. Euharistijsko slavlje završilo je pjesmom „Sred te se pečine...“. Svaka prisutna zajednica otpjevala je jednu kiticu pjesme na svom jeziku, što je ostavilo poseban dojam.

Tekst i snimka: Ljubic Markovica-Baban

Marijo, ne napusti naše domove,
moli za svaki izlazak na pučinu
i neka se rađa mir i život
na našim ognjištima.

Krešimir Vranski

